

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

11.3.2014

EP-PE_TC1-COD(2013)0025

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsi 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta
(EP-PE_TC1-COD(2013)0025)

PE 505.540

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsi 2014. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL
finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

tegutsedes tavapärase seadusandliku menetluse kohaselt³

¹ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

² ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

³ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Suured „~~musta~~ **ebaseadusliku** raha” vood võivad kahjustada finantssektori stabiilsust ja mainet ja ~~ja~~ **ning** ohustada siseturgu ~~ning~~ **ja rahvusvahelist arengut**. Terrorism kõigutab meie ühiskonna alustalasid. ***Ebaseaduslike rahavoogude peamised võimaldajad on salalikud äristruktuurid, mis tegutsevad saladusega kaitstud jurisdiktsioonides ja nende kaudu ning millele viidatakse tihti kui maksuparadiisidele.*** Lisaks kriminaalõigusel põhinevale lähenemisviisile saab rahapesu tulemuslikult ära hoida ***põhineva lähenemisviisi täiendavale arendamisele liidu tasandil on*** finantssüsteemi abil ***teostatav ennetus asendamatu ja see võib anda täiendavaid tulemusi. Samas peaks ennetav lähenemisviis olema sihipärane ja proportsionaalne ning ei tohiks viia ulatusliku süsteemi loomiseni kogu rahvastiku kontrollimiseks.*** [ME 1]

- (2) Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või kasutada seaduslikku või ebaseaduslikku raha terrorismi eesmärkidel võivad tõsiselt ohustada krediidi- ja finantseerimisasutuste usaldusväärsust, ühtsust ja stabiilsust ning kõigutada usaldust finantssüsteemi suhtes üldiselt. ~~Kui liidu tasandil ei võeta teatavaid koordineerimismeetmeid, võivad~~ Rahapesuga ja terrorismi rahastamisega tegelejad **võivad** püüda oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära kasutada ühtse finantspiirkonnaga kaasnevat kapitali liikumise ja finantsteenuste osutamise vabadust. *Seetõttu on liidu tasandil vaja rakendada teatavaid koordineerimismeetmeid. Samal ajal tuleks ühiskonna kurjategijate eest kaitsmise ning Euroopa finantssüsteemi stabiilsuse ja terviklikkuse kaitsmise eesmäärke tasakaalustada vajaduse suhtes luua regulatiivne keskkond, mis võimaldab äriühingutel oma äri kasvatada, ilma et sellega kaasneks ebaproportsionaalseid nõuetele vastavuse tagamisega seotud kulusid. Kõik asjaomaste üksuste suhtes rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemiseks kehtestatud nõuded peaksid seetõttu olema põhjendatud ja proportsionaalsed.* [ME 2]

- (3) Käesolev ettepanek on neljas rahapesuvastane direktiiv. Nõukogu direktiiviga 91/308/EMÜ¹ määratleti rahapesu narkokuritegude seisukohast ja kehtestati kohustused ainult finantssektori suhtes. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2001/97/EÜ² laiendati reguleerimisala nii hõlmatud kuritegude kui ka hõlmatud kutsealade ja tegevuste seisukohast. Rahapesuvastane töökond (edaspidi „FATF”) vaatas 2003. aasta juunis läbi oma soovitusel, et hõlmata terrorismi rahastamist, ja nägi ette üksikasjalikumad nõuded seoses kliendi isikusamasuse tuvastamisega ja kontrollimisega, olukorrad, kus suurema rahapesuohu tõttu võivad olla põhjendatud tugevdatud meetmed, ja olukorrad, kus väiksema ohu tingimustes võivad olla põhjendatud vähem ranged kontrollimeetmed.

¹ Nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiiv 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta (EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/97/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 76).

Kõnealused muudatused võeti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/60/EÜ¹ ning komisjoni direktiiviga 2006/70/EÜ². ***FATFi soovitude rakendamisel peaks liit täielikult järgima oma andmekaitsealaseid õigusakte ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (harta) ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni.*** [ME 3]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

² Komisjoni 1. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/70/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ rakendusmeetmete kehtestamise kohta seoses mõistega riikliku taustaga isik ning kliendi suhtes lihtsustatud nõuetekohaste hoolsuse menetluste ja harva või väga piiratud mahus teostatud finantstegevuse alusel tehtud erandite tehniliste kriteeriumite kohta (ELT L 214, 4.8.2006, lk 29).

- (4) Rahapesu ja terrorismi rahastamine toimub sageli rahvusvahelises keskkonnas. Üksnes siseriiklikul tasandil vastu võetavatel meetmetel või ka liidu tasandil vastu võetavatel meetmetel, mille puhul ei peeta silmas rahvusvahelist koordineerimist ja koostööd, oleks väga piiratud mõju. Liidu poolt asjaomases valdkonnas vastuvõetavad meetmed peaksid seega ~~olema kooskõlas~~ **sobima kokku** muude rahvusvahelisel tasandil võetavate meetmetega **ja olema vähemalt sama ranged. Maksustamise vältimist ning mitteavaldamise ja varjamise mehhanisme on võimalik kasutada rahapesus ja terroristide rahastamises avastamise vältimiseks rakendatavate strateegiatena.** Liidu tegevus peaks jätkuvalt arvestama eelkõige FATFi soovitusi, ~~kes on juhtiv rahvusvaheline organ~~ **ja teiste** rahapesu ja terrorismi rahastamise vastases võitluses **osalevate rahvusvaheliste organite soovitustega.** Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhustamiseks tuleks direktiivid 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ viia **asjakohastel juhtudel** kooskõlla uute 2012. aasta veebruaris vastu võetud ja laiendatud FATFi soovitustega. **Samas on ülimalt oluline, et sellist kooskõlastamist FATFi mittesiduvate soovitustega viidaks läbi liidu õigust täielikult austades, eriti mis puudutab liidu andmekaitsealaseid õigusakte ja hartas sätestatud põhiõiguste kaitsmist.** [ME 4]

- (4a) *Erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 208, millega nõutakse arengukoostöö sidusust, sätestatud kohustuste täitmisele, et peatada üha sagedamini toimuvat rahapesu üleviimist arenenud riikidest arengumaadesse, kus rahapesuvastased õigusaktid ei ole nii ranged. [ME 5]*
- (4b) *Pidades silmas asjaolu, et ebaseaduslikud rahavood ja eelkõige rahapesu moodustavad arengumaade SKPst 6–8,7%¹, mis on kümme korda suurem summa kui liidu ja tema liikmesriikide poolt arengumaadele antav abi, tuleb rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid kooskõlastada ning neis tuleb arvesse võtta liidu ja liikmesriikide arengustrateegiat ja poliitikat, mille eesmärk on võidelda kapitali väljavoolu vastu. [ME 6]*

¹ *Allikas: „Tax havens and development. Status, analyses and measures”, NOU, Official Norwegian Reports (Norra ametlikud aruanded), 2009.*

- (5) Lisaks sellele ohustab finantssüsteemi väärkasutamine kuritegelikku päritolu või isegi seaduslikku päritolu raha suunamiseks terroristlikesse eesmärkidesse selgelt finantssüsteemi terviklikkust, nõuetekohast toimimist, mainet ja stabiilsust. Seetõttu tuleks direktiivis sisalduvaid tõkestamismeetmeid laiendada, et need hõlmaksid ~~lisaks kuritegevuse~~ **raskete kuritegude** teel saadud rahaga ~~manipuleerimisele ka~~ **manipuleerimist ja** raha või vara kogumist terroristlikel eesmärkidel. [ME 7]
- (5a) ***Kõikide käesoleva direktiivi kohaselt võetavate meetmete peamine eesmärk, olenemata liikmesriikides ette nähtud karistustest, peaks olema võidelda igasuguse tegevuse vastu, mille tulemusena teenitakse suurel määral ebaseaduslikku tulu. Seda tuleks teha kõigi võimalike meetmete võtmisega, et vältida finantssüsteemi kasutamist sellise tulu pesemiseks.*** [ME 8]
- (6) Suuri sularahatehinguid saab kergesti ära kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil. Valvsuse suurendamiseks ja sularahamaksetega kaasneva riski vähendamiseks tuleks käesoleva direktiiviga hõlmata ~~kaupadega kauplevad~~ füüsilised ja juriidilised isikud, kes teevad või saavad sularahamakseid mahus 7 500 eurot või rohkem. Liikmesriikidel peaks olema lubatud vastu võtta rangemad sätted, sealhulgas kehtestada madalama künnise. [ME 9]

- (6a) *E-raha tooteid kasutatakse üha enam pangakontode asendusena. Selliste toodete emitentide suhtes tuleks kohaldada rangeid kohustusi, et vältida rahapesu ja terrorismi rahastamist. E-raha tooted peaks siiski saama vabastada kliendi suhtes rakendatavatest hoolsusmeetmetest, kui teatavad koondtingimused on täidetud. Sellise e-raha kasutamist, mis on emiteeritud ilma kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid kohaldamata, tuleks lubada ainult kaupade ja teenuste ostmiseks tuvastatud kauplejatelt ja teenuseosutajatelt, kelle identiteedi on kinnitanud e-raha emitent. E-raha kasutamist isikutevahelisteks rahaülekanneteks ei tohiks lubada ilma kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid kohaldamata. Elektrooniliselt salvestatud summa peaks olema piisavalt väike, et vältida õiguslüüki ja tagada, et isik ei saa vastu võtta piiramatus mahus anonüümseid e-raha tooteid. [ME 10]*
- (6b) *Kinnisvaravahendajate tegevus on liikmesriikides toimuvate kinnisvaratehingutega seoses mitmekesine. Rahapesu riskide vähendamiseks kinnisvarasektoris peaks käesoleva direktiivi reguleerimisala hõlmama kinnisvaravahendajaid juhul, kui nad osalevad oma kutsetegevuse raames kinnisvaraga seotud finantstehingutes. [ME 11]*

- (7) Käesoleva direktiivi sätteid tuleks kohaldada liikmesriikide määratletud õigusteenuse osutajate suhtes, kui need osalevad finantstehingutes või äriühingu toimingutega seotud tehingutes, sealhulgas maksunõustamine, mille puhul on suurim risk, et nende õigusteenuse osutajate teenuseid võidakse kasutada kuritegelikul teel saadud tulu pesemise või terrorismi rahastamise eesmärgil. Enne kohtumenetlust, selle käigus või pärast seda või kliendi õigusliku olukorra selgitamisel saadud teabe suhtes peaks tegema erandi teatamiskohustusest. Seega tuleks õigusliku nõustamise suhtes kohaldada ametisaladuse hoidmise kohustust, välja arvatud juhul, kui õigusnõustaja osaleb rahapesus või terrorismi rahastamises või õiguslikku nõu antakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil või kui jurist teab, et klient soovib õiguslikku nõu rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil.

- (8) Direktiiviga hõlmatud kutsealade esindajate poolt osutatavaid otseselt võrreldavaid teenuseid tuleks käsitleda samal viisil. Hartaga ette nähtud õiguste tagamiseks ei tohiks teabe suhtes, mida audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajad ja maksunõustajad, kes võivad mõnes liikmesriigis kaitsta või esindada klienti kohtumenetluses või selgitada kliendi õiguslikku olukorda, saavad kõnealuste ülesannete täitmisel, kohaldada käesoleva direktiivi kohaseid teatamiskohustusi.

- (9) Oluline on sõnaselgelt rõhutada, et otseste või kaudsete maksudega seotud maksukuriteod kuuluvad kooskõlas FATFi soovitustega käesoleva direktiivi kohase kuritegeliku tegevuse ~~laia~~-määratluse alla. *Euroopa Ülemkogu 23. mai 2013. aasta kohtumisel märgiti vajadust tegeleda maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettustega terviklikul viisil nii siseturul kui ka koostööd mittetegevates kolmandates riikides ja jurisdiktsioonides. Maksukuritegude määratluses kokkuleppele jõudmine on oluline samm selliste kuritegude avastamisel, samuti nagu liidus tegutsevate suurettevõtjate poolt teatud finantsteabe avaldamine riigipõhiselt. Samuti on tähtis tagada, et asjaomased üksused ja juriidilistel kutsealadel töötajad, nagu liikmesriikide poolt määratletud, ei üritaks piirata käesoleva direktiivi püüdlusi või hõlbustada agressiivset maksuplaneerimist või selles osaleda. [ME 12]*
- (9a) *Liikmesriigid peaksid kehtestama maksuküsimustes üldised kuritarvitamise vältimise eeskirjad, et ohjeldada agressiivset maksuplaneerimist ja maksustamise vältimist kooskõlas komisjoni 12. detsembri 2012. aasta soovitustega agressiivse maksuplaneerimise kohta ja OECD 5. septembri 2013. aasta eduaruandega G20-le. [ME 13]*

- (9b) *Finantssüsteemis spetsiifilist rolli omavad üksused, nt Euroopa Investeerimispank (EIP), Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD), liikmesriikide keskpangad ning keskarveldussüsteemid, peaksid äri- või eratehingute teostamisel või hõlbustamisel nii palju kui võimalik järgima muudele asjaomastele üksustele kohaldatavaid käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud eeskirju. [ME 14]*
- (10) Vaja on tuvastada mis tahes füüsiline isik, kes juriidilist isikut omab või kontrollib. Osaluse suuruse **konkreetne** kindlakstegemine ei tähenda automaatselt tegelikult kasusaava omaniku tuvastamist, kuid *see* on ~~oluline tegur, mida tuleb arvesse võtta üks~~ **teguritest tegelikult kasusaava omaniku tuvastamiseks**. Tegelikult kasusaavate omanike tuvastamist ja isikusamasuse kontrollimist tuleks vajaduse korral laiendada juriidilistele isikutele, kes omavad teisi juriidilisi isikuid, ning omandisuhteid tuleks arvesse võtta kuni tuvastatakse füüsiline isik, kes omab või kontrollib kliendiks olevat juriidilist isikut. [ME 15]

- (11) ~~Täpne~~ **Tähtis on tagada maksete jälgitavus ja seda parandada. Täpse ja** ajakohastatud ~~teave~~ **teabe olemasolu mis tahes juriidilise isiku, nt usaldusfondide, sihtasutuste, valdusühingute ja kõikide teiste olemasolevate või tulevaste õiguslike üksuste** tegelikult kasusaava omaniku kohta on võtmetegur kurjategijate kindlakstegemisel, kes võivad vastasel korral varjata end õiguslike struktuuride kasutamise teel. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et äriühingud säilitavad teabe oma tegelikult kasusaavate omanike kohta ning teevad ~~selle~~ **asjakohase, täpse ja ajakohastatud teabe** kättesaadavaks **avalike keskregistrite kaudu, mis on internetis kättesaadavad ning avatud ja turvalises andmevormingus kooskõlas liidu andmekaitse-eeskirjadega ja hartas sätestatud õigusega eraelu puutumatusele. Juurdepääs sellistele registritele tuleks anda** pädevatele asutustele, **eelkõige rahapesu andmebüroodele** ja asjaomastele üksustele, **samuti avalikkusele, tuvastades selleks eelnevalt teabele juurdepääsu sooviva isiku ja kohaldades võimalikku teenustasu.** Lisaks peaksid usaldusisikud avaldama oma staatuse asjaomastele üksustele. [ME 16]

(11a) Tegelikult kasusaavate omanike registrite loomine liikmesriikide poolt parandaks oluliselt võitlust rahapesu, terrorismi rahastamise, korruptsiooni, maksukuritegude, pettuse ja teiste finantskuritegudega. Seda oleks võimalik saavutada liikmesriikide olemasolevate äriregistrite toimivuse parandamisega. Selleks et äritehingute piiriülese iseloomu tõttu oleks registrites sisalduvat teavet võimalik tulemuslikult kasutada, on äärmiselt oluline, et registrid oleksid omavahel ühendatud. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/17/EL¹ juba nõutakse äriregistrite omavahelist ühendatust kogu liidus ja seda tuleks edasi arendada. [ME 17]

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta direktiiv 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite ja äriühingu registrite sidestamise osas (ELT L 156, 16.6.2012, lk 1).*

- (11b) *Tehnoloogia areng on andnud vahendid, millega asjaomased üksused saavad teatavate tehingute toimumise korral teha kindlaks oma klientide isikusamasuse. Sellised tehnoloogilised uuendused pakuvad ettevõtjatele ja klientidele aja- ja kulutõhusaid lahendusi ning seepärast tuleks neid riskihindamisel arvesse võtta. Liikmesriikide pädevad asutused ja asjaomased üksused peaksid käituma uute ja innovatiivsete rahapesu viisidega võideldes proaktiivselt, austades samas põhiõigusi, mille hulka kuulub õigus eraelu puutumatusele ja andmekaitsele. [ME 18]*
- (12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka direktiiviga hõlmatud asjaomaste üksuste tegevuse suhtes, mis toimub internetis.
- (12a) *Liidu esindajad Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhtorganites peaksid ergutama Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanka käesoleva direktiivi sätteid rakendama ning avaldama oma veebisaidil rahapesuvastast poliitikat, mis sisaldaks üksikasjalikke menetlusi käesoleva direktiivi jõustamiseks. [ME 19]*

- (13) Muret tekitab hasartmängusektori kasutamine kuritegelikul teel saadud tulu pesemiseks. Selleks et vähendada sektoriga seotud riske ja tagada võrdsed tingimused hasartmänguteenuste osutajatele, tuleks kõigi hasartmänguteenuste osutajate suhtes kehtestada kohustus rakendada klientide suhtes hoolsusmeetmeid 2 000 euro suuruste või suuremate üksiktehingute puhul. ***Hoolsusmeetmete rakendamisel tuleks kasutada riskipõhist lähenemist, milles kajastatakse hasartmänguteenuste eri liikidega seotud erinevaid riske ja seda, kas nad kujutavad endast suurt või väikest riski rahapesuga seoses. Eri hasartmänguteenuste eriomadusi tuleks samuti arvesse võtta, nt tehes vahet kasiinode, internetiüleste hasartmängude või muude hasartmänguteenuste osutajate vahel.*** Liikmesriigid peaksid kaaluma kõnealuse künnise kohaldamist võitude ja panuste suhtes. Füüsilistes ruumides Hasartmänguteenuste osutajad (nt kasiinod ja mängukohad) peaksid tagama, et kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid, mida võetakse ruumidesse sissepääsu juures, saab seostada tehingutega, mida klient teeb kõnealustes ruumides. [ME 20]

- (13a) *Rahapesu on muutumas üha keerukamaks ning hõlmab ka ebaseaduslike (ja mõnikord seaduslike) kihlvedude sõlmimist, eelkõige seoses spordisündmustega. Välja on kujunenud uued tulusa organiseeritud kuritegevuse vormid, nagu tulemuste kokkuleppimine, ja need on arenenud rahapesuga seotud kuritegevuse tulutoovaks vormiks. [ME 21]*
- (14) Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk ei ole kõikidel juhtumitel sama. Seega tuleks kohaldada *terviklikku* riskipõhist lähenemisviisi, *mis põhineb miinimumstandarditel*. Riskipõhine lähenemisviis ei ole liikmesriikide ja asjaomaste üksuste jaoks põhjendamatult kõikelubav valikuvõimalus. See hõlmab tõendite alusel otsuste tegemist, et paremini vähendada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske liidu ja asjaomaste isikute jaoks. [ME 22]

- (15) Rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtude tuvastamiseks, mõistmiseks ja vähendamiseks peaksid liikmesriigid **ja liit** kohaldama riskipõhist lähenemisviisi. Riskide kindlakstegemise riigiülese lähenemisviisi olulisust on tunnustatud rahvusvahelisel tasandil ning Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010¹ Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (EIOPA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010² ja Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010³ tuleks anda ülesanne esitada arvamus finantssektorit mõjutavate riskide kohta **ja töötada liikmesriikidega konsulteerides välja pädevate riiklike asutuste poolt läbiviidavate riskihindamiste miinimumstandardid. Sellesse protsessi tuleks avalike konsultatsioonide kaudu võimalikult palju kaasata asjaomaseid sidusrühmi.** [ME 23]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (16) Riskihindamise tulemused liikmesriikide tasandil tuleks vajaduse korral teha ***õigeaegselt*** kättesaadavaks asjaomastele üksustele, et need saaksid kindlaks teha, mõista ja vähendada oma riske. [ME 24]
- (17) Selleks et paremini mõista ja vähendada riske liidu tasandil, ***tuleks rakendada riikideülest riskianalüüsi, et tuvastada tulemuslikult rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid siseturul. Komisjon peaks kohustama liikmesriike tegelema tulemuslikult stsenaariumitega, mida peetakse kõrgendatud riskiga olukordadeks. Lisaks*** peaksid liikmesriigid jagama riskihindamise tulemusi üksteisega, komisjoniga ning asjakohasel juhul EBA, EIOPA, ***ESMA*** (edaspidi koos "ESAd") ja ~~ESMA~~ ***Europoliga***. [ME 25]
- (18) Käesoleva direktiivi sätete kohaldamisel on asjakohane võtta arvesse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate väikeste asjaomaste üksuste eripära ja vajadusi ning tagada kohtlemine, mis on väikeste asjaomaste üksuste konkreetseid vajadusi ja tegevuse laadi silmas pidades asjakohane.

- (19) Risk iseenesest on muutlik ning muutujad üksikult või koosmõjus võivad suurendada või vähendada võimalikku riski ning seega mõjutada tõkestavate meetmete asjakohast taset, nt kliendi suhtes rakendavate hoolsusmeetmete taset. Seega tuleks teatavatel asjaoludel rakendada tugevdatud hoolsusmeetmeid ja teatavatel asjaoludel võivad asjakohased olla lihtsustatud hoolsusmeetmed.
- (20) Tuleks tunnistada, et teatavad olukorrad kujutavad endast suuremat rahapesu ja terrorismi rahastamise riski. Kuigi kõigi klientide isik ja äriprofiil tuleb tuvastada, tuleks teatavatel juhtudel rakendada rangemat kliendi identifitseerimise ja isikusamasuse kontrolli menetlust.

- (21) See kehtib eriti ~~ärisuhte~~ **suhte** kohta isikutega, kes on või on olnud kõrgel riiklikul ametikohal, eelkõige nende puhul, kes pärinevad riikidest, kus on **liidusiseselt ja rahvusvaheliselt** laialdane korruptsioon. Sellised suhted võivad kujutada eriti finantssektori jaoks tõsist maine ja õiguslikku riski. Rahvusvahelist korruptsioonivastast võitlust silmas pidades on põhjendatud pöörata sellistel juhtudel kõrgendatud tähelepanu ja rakendada asjakohaseid tugevdatud hoolsusmeetmeid isikute suhtes, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid riigisisest või olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides. [ME 26]
- (21a) *Vajadus kohaldada kliendi suhtes rakendatavaid tõhustatud hoolsusmeetmeid seoses isikutega, kes täidavad või on minevikus täitnud prominentseid ametikohustusi kas siseriiklikult või välisriikides või kes on olnud rahvusvaheliste organisatsioonide juhtfiguurid, ei tohiks siiski viia olukorrani, kus selliste isikute kohta teavet sisaldavate nimekirjadega kaubeldakse ärilisel eesmärgil. Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid sellise tegevuse keelustamiseks.* [ME 27]

(22) Ärisuhete loomise kooskõlastamine kõrgema juhtkonnaga ei pruugi alati tähendada kooskõlastamist juhatusega. Sellise heakskiidu võiks anda keegi, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning piisavalt pädevust riske mõjutavate otsuste tegemiseks.

(22a) *Liidu jaoks on oluline välja arendada ühine lähenemisviis ja ühine poliitika koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide suhtes, mille tegevus rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemise valdkonnas on nõrk. Selleks peaksid liikmesriigid võtma meetmeid seoses kõigi FATFi poolt avaldatud riikide loeteludega ning kohaldama neid loetelusid otse oma riiklikes rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemides. Lisaks peaksid liikmesriigid ja komisjon kogu olemasoleva teabe põhjal tuvastama teised koostööd mittetegevad jurisdiktsioonid. Komisjon peaks arendama välja ühise lähenemise meetmele, mida tuleb kasutada siseturu terviklikkuse kaitsmiseks jurisdiktsioonide eest, mis ei tee koostööd.*

[ME 28]

- (23) Selleks et vältida kliendi isikusamasuse tuvastamise korduvat menetlemist, mis viib viivitusteni ja ebatõhususele äritehingutes, on asjakohane sobivaid kaitsemeetmeid kasutades lubada asjaomastel üksustel luua suhted klientidega, kelle isik on tuvastatud mujal. Kui asjaomane üksus toetub kolmandatele isikutele, lasub lõplik vastutus kliendi suhtes hooldsusmeetmete rakendamise eest asjaomasel üksusel, kes tugineb kolmanda isiku poolt rakendatud hooldsusmeetmetele. Kolmas isik või isik, kes on kliendi osas rakendanud hooldsusmeetmeid, peaksid samuti säilitama oma vastutuse käesolevas direktiivi kohaste nõuete täitmise eest, sealhulgas kohustuse eest teatada kahtlastest tehingutest ning säilitada andmeid, sel määral, mil neil on suhe käesoleva direktiiviga hõlmatud kliendiga.

- (24) Asjaomaste üksuste ja käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäävate füüsiliste või juriidiliste isikute vaheliste lepinguliste esindussuhete või tegevuse edasiandmise suhete korral võivad rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased kohustused nendele esindajatele või tegevuse edasiandmise teenuse osutajatele osana asjaomastest isikutest tuleneda vaid lepingust ja mitte käesolevast direktiivist. Vastutus käesoleva direktiivi järgimise eest peaks jääma ***eelkõige*** asjaomasele isikule, ~~kelle suhtes seda kohaldatakse~~. ***Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et ühtki sellist kolmandat osapoolt ei peetaks vastutavaks käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest.*** [ME 29]

- (25) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ja selle vastu võitlemiseks on kõik liikmesriigid loonud või peaksid looma ***oma tegevuses sõltumatud ja autonoomsed*** rahapesu andmebürood, et koguda ja analüüsida teavet eesmärgiga leida seoseid kahtlaste tehingute ja nendega seotud kuritegeliku tegevuse vahel. Kahtlastest tehingutest tuleb teavitada rahapesu andmebürood, mis tegutseb kahtlasi tehinguid käsitlevate teadete ja muu võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamist käsitleva teabe kogumise, analüüsimise ja pädevatele asutustele edastamise siseriikliku keskusena. See ei tohiks sundida liikmesriike muutma nende olemasolevaid teatamissüsteeme, kui teatamine toimub prokuratuuri või muu õiguskaitseorgani kaudu, niivõrd kui teave edastatakse rahapesu andmebüroole viivitamata ja töötlemata kujul, võimaldades neil nõuetekohaselt täita oma ülesandeid, sealhulgas teha rahvusvahelist koostööd teiste rahapesu andmebüroodega. ***On tähtis, et liikmesriigid annaksid rahapesu andmebüroodele vajalikud vahendid, et tagada nende täielik toimimissuutlikkus rahapesu ja terrorismi rahastamisest tulenevaid praegusi probleeme lahendades, austades samas põhiõigusi, sh õigust eraelu puutumatusele ja andmekaitsele.*** [ME 30]

- (26) Erandina üldisest kahtlaste tehingute tegemise keelust võivad asjaomased üksused kahtlasi tehinguid teha enne pädevate asutuste teavitamist, kui nende tegemata jätmine ei ole võimalik või kui see võib takistada kahtlustatavast rahapesust või terrorismi rahastamisest kasu saaja jälitamist. See ei piira siiski liikmesriikide võetud rahvusvahelisi kohustusi külmutada viivitamatult terroristide, terroristlike rühmituste või terrorismi rahastajate rahalised vahendid või teised varad vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohastele resolutsioonidele.
- (26a) *Kuna suur osa ebaseaduslikest rahavoogudest jõuab lõpuks maksuparadiisidesse, peaks liit suurendama neile riikidele avaldatavat survet koostööks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel. [ME 31]*

- (27) Liikmesriikidel peaks olema võimalik määrata asutuseks, keda kõigepealt teavitatakse, rahapesu andmebüroo asemel artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja c osutatud kutsealade isereguleeruv organ. Kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga on isereguleeruvale organile esmase teatamise süsteem oluline kaitsemeede põhiõiguste tagamisel seoses juristide suhtes kohaldatavate teatamiskohustustega.
- (28) Kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 33 lõikes 2 sätestatud erandit, võib ta lubada, et isereguleeruv organ, kes selles artiklis nimetatud isikuid esindab, ei pea edastama rahapesu andmebüroole teavet, mida ta on nendelt isikutelt saanud vastavalt selles artiklis sätestatud tingimustele, või nõuda, et kõnealune isereguleeruv organ seda teavet ei edastaks.

- (29) On juhtumeid, kus **üksikisikuid, sh** töötajaid **ja esindajaid**, kes on teatanud oma rahapesukahtlustest, on ähvardatud või vaenulikult koheldud. Kuigi selle direktiiviga ei saa sekkuda liikmesriikide kohtumenetlusse, on tegemist väga olulise küsimusega rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase süsteemi tõhususe tagamises. Liikmesriigid peaksid olema sellest probleemist teadlikud ja tegema kõik, mis nende võimuses, et **üksikisikuid, sh** töötajaid **ja esindajaid**, sellise ähvardamise ja vaenamise **ning muu ebasoodsa kohtlemise või kahjulike tagajärgede** eest kaitsta, **hõlbustades nende jaoks kahtlustest teadaandmist ja tugevdades seeläbi rahapesu vastast võitlust**. [ME 32]
- (30) Käesoleva direktiivi puhul kohaldatakse isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ¹, mida kohaldatakse vastavalt siseriiklikule õigusele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

- (30a) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001¹ kohaldatakse isikuandmete töötlemisele liidu institutsioonide ja asutuste poolt käesoleva direktiivi tähenduses. [ME 33]*
- (31) Käesoleva direktiivi rakendamise teatavad aspektid hõlmavad andmete kogumist, analüüsi, säilitamist ja jagamist. Käesoleva direktiivi nõuete järgimiseks, sealhulgas kliendi suhtes hoolsusmeetmete rakendamiseks, ebatavaliste ja kahtlaste tehingute pidevaks seireks, uurimiseks ja nendest teatamiseks, juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikult kasusaava omaniku tuvastamiseks, *riikliku taustaga isiku tuvastamiseks* ning teabe jagamiseks pädevate asutustega *ning finantseerimisasutuste ja finantseerimisasutustega asjaomaste üksustega*, tuleks lubada isikuandmete töötlemist. Isikuandmete kogumist tuleks piirata andmetega, mida on otseselt vaja käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks, ja kõnealuseid andmeid ei tuleks täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ. Eelkõige tuleks rangelt keelata isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel. [ME 34]

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).*

- (32) Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust käsitlevad kõik liikmesriigid olulise üldise huvina. *Sellise teguviisi kaotamine nõuab kindlat poliitilist tahet ja koostööd kõigil tasanditel.* [ME 35]
- (32a) *On äärmiselt tähtis, et liidu eelarvest kaasrahastatud investeeringud vastaksid kõrgeimatele standarditele, et ennetada maksuritegusid, sh korruptsiooni ja maksudest kõrvalehoidumist. EIP võttis seetõttu 2008. aastal vastu sisesuunise, milles käsitletakse keelatud käitumisviisi ennetamise ja vältimise poliitikat Euroopa Investeeringuspanga tegevuses ning mille õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 325, EIP põhikirja artikkel 18 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002¹. Käesoleva poliitika vastuvõtmise järel annab EIP teada EIP poolt toetatud projekte, tegevusi ja tehinguid mõjutavatest rahapesu kahtlustest või väidetavatest juhtumitest Luksemburgi rahapesu andmebüroole.* [ME 36]
- (33) — ~~Käesolev direktiiv ei piira kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusosalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitset, sealhulgas raamotsuse 977/2008/JHA sätete kohaldamist.~~ [ME 37]

¹ Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

- (34) Andmesubjekti õigust teabele juurdepääsuks kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt töödeldavate isikuandmete suhtes. Andmesubjekti juurdepääs kahtlast tehingut käsitlevale teabele pärsiks siiski tõsiselt rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhusust. Seepärast võib olla põhjendatud kohaldada kõnealuse õiguse suhtes piiranguid direktiivi 95/46/EÜ artiklis 13 sätestatud korras. ***Samas tuleb selliseid piiranguid tasakaalustada andmekaitseasutustele antud tegelike volitustega, sh kaudse juurdepääsu volitustega, nagu need on sätestatud direktiivis 95/46/EÜ ja millega võimaldatakse neil uurida kas ametiülesandeid täites või kaebuse põhjal kõiki väiteid, mis on seotud isikuandmete töötlemisel esinevate probleemidega. See peaks eelkõige hõlmama juurdepääsu asjaomase üksuse andmefailile.*** [ME 38]
- (35) Käesoleva direktiivi sätteid ei kohaldata isikute suhtes, kes üksnes teisendavad paber kandjal dokumente elektroonilisteks andmeteks ja tegutsevad krediidi- või finantseerimisasutusega sõlmitud lepingu alusel, ega füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes võimaldavad krediidi- või finantseerimisasutustele vaid teateid või teisi toetust pakkuvaid süsteeme vahendite ülekandmiseks või kliiring- ja arveldussüsteeme.

- (36) Rahapesu ja terrorismi rahastamine on rahvusvahelised probleemid ja nendega võitlemiseks tuleb võtta meetmeid ülemaailmsel tasandil. Kolmandates riikides, kus liidu krediidi- või finantseerimisasutustel on filiaale või tütarettevõtjaid ja kus selle valdkonna õigus on puudulik, tuleb selleks, et vältida väga erinevate standardite rakendamist ühes asutuses või konsolideerimisgrupis, kohaldada liidu standardeid või juhul, kui selliste standardite kohaldamine ei ole võimalik, teavitada ettevõtja päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi.
- (37) ~~Vajaduse~~ **Võimaluse** korral tuleks asjaomastele üksustele teha kättesaadavaks tagasiside nende esitatud sellise kahtlasi tehinguid käsitleva teabe kasulikkuse ja järelmeetmete kohta. Selle võimaldamiseks ning rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemide tõhususe analüüsimiseks peavad liikmesriigid koguma ja täiendama asjakohast statistikat. Liidu tasandil kogutavate statistiliste andmete kvaliteedi ja ühtsuse edendamiseks peaks komisjon jälgima rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud olukorda liidus ning avaldama korrapäraselt ülevaateid, muuhulgas *riiklike riskihindamiste hindamise. Komisjon peaks esimese ülevaate teostama ühe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.* [ME 39]

- (37a) *Liikmesriigid ei peaks mitte üksnes tagama, et asjaomased üksused täidavad asjakohaseid eeskirju ja suuniseid, vaid nad peaksid olema kehtestanud ka süsteemid, millega tegelikult vähendatakse rahapesu ohtu neis üksustes. [ME 40]*
- (37b) *Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemide tõhususe analüüsimiseks peaksid liikmesriigid koguma ja täiendama asjakohast statistikat. Liidu tasandil kogutavate statistiliste andmete kvaliteedi ja ühtsuse parandamiseks peaks komisjon jälgima rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud olukorda kogu liidus ning avaldama korrapäraselt ülevaateid. [ME 41]*
- (38) Pädevad asutused peaksid tagama, et seoses valuutavahetusasutusega ning usaldusfondide ja äriühingu teenuste pakkujatega või hasartmänguteenuste pakkujatega, on kõnealuste üksuste tegelikud juhid või tegelikult kasusaavad omanikud sobivad ja nõuetele vastavad isikud. Kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas isik on sobiv ja nõuetele vastav, peaksid kajastama vähemalt vajadust kaitsta selliseid üksuseid selle eest, et nende juhid või tegelikult kasusaavad omanikud kasutavad neid kuritegelikel eesmärkidel.

- (39) Võttes arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist olemust, on äärmiselt oluline tagada koordineerimine ja koostöö ELi rahapesu andmebüroode vahel. Sellist koostööd on seni käsitletud ainult nõukogu otsuses 2000/642/JSK¹. Selleks et tagada parem koordineerimine ja koostöö rahapesu andmebüroode vahel ning eelkõige tagamaks, et kahtlasi tehinguid käsitlev teave jõuaks sellise liikmesriigi rahapesu andmebürooni, kus see oleks kõige kasulikum, tuleks käesolevas direktiivis sätestada üksikasjalikumad, ulatuslikumad ja ajakohastatud eeskirjad.
- (40) Teabevahetuse parandamine rahapesu andmebüroode vahel liidus on rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist olemust silmas pidades eriti oluline. Liikmesriigid peaksid edendama turvaliste vahendite kasutamist teabevahetuseks; ~~eelkõige decentraliseeritud arvutivõrku FIU.net ja sellega~~ **nende vahenditega** seotud tehnilisi võimalusi. [ME 42]

¹ Nõukogu 17. oktoobri 2000. aasta otsus 2000/642/JSK liikmesriikide rahapesu andmebüroode vahelise koostöö korra kohta teabe vahetamisel (EÜT L 271, 24.10.2000, lk 4).

- (41) Kuna rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastane võitlus on väga oluline, peaksid liikmesriigid kehtestama siseriiklikes õigusaktides tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused nende suhtes, kes rikuvad käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklikke sätteid. Praegu kohaldavad liikmesriigid peamiste tõkestavate meetmete rikkumise korral väga erinevaid haldusmeetmeid ja -karistusi. Selline erinevus võib kahjustada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võetavaid meetmeid ning seega killustada liidu tasandil astutavaid samme. Seepärast peaks käesolev direktiiv hõlmama eri haldusmeetmeid ja -karistusi, mida liikmesriigid saavad kasutada selliste nõuete pideva rikkumise korral, mis on seotud kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmetega, andmete säilitamisega, kahtlastest tehingutest teatamisega ja asjaomaste üksuste sisekontrolliga. Kõnealuste meetmete ja karistuste valik peaks olema piisavalt lai, et liikmesriigid ja pädevad asutused saaksid võtta arvesse erinevusi asjaomaste üksuste vahel ja eelkõige finantseerimisasutuste ja muude asjaomaste üksuste vahel seoses nende suuruse, eripära, *riskitaseme* ja tegevusvaldkonnaga. Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaksid liikmesriigid tagama, et haldusmeetmete ja -karistuste kehtestamisel vastavalt käesolevale direktiivile ning kriminaalkaristuste kehtestamisel vastavalt siseriiklikele õigusele ei rikuta *ne bis in idem* põhimõtet. [ME 43]

- (42) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama ühtsuse ning hoiustajate, investorite ja tarbijate sobiva kaitse kogu liidus. Kuna ESA-l on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha neile ülesandeks töötada liidu õiguses kindlaksmääratud valdkondades komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (42a) ***Komisjon peaks koostama nimekirja väljaspool liitu asuvatest jurisdiktsioonidest, kes on rakendanud sarnaseid eeskirju ja määrusi, nagu käesolevas direktiivis sätestatud, et võimaldada pädevatel asutustel ja asjaomastel üksustel paremini hinnata teatavatest tehingutest tulenevaid riske. [ME 44]***
- (43) Komisjon peaks delegeeritud õigusaktidega ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt ja vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja 1095/2010 artiklitele 10–14 võtma vastu regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille töötavad välja ESA vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 42.

- (44) Kuna direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ on vaja väga oluliselt muuta, tuleks need direktiivid selguse huvides koondada ja asendada.
- (45) Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral täita käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on kaitsta finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, uurimise ja avastamise abil, sest liikmesriikide poolt oma finantssüsteemi kaitseks võetavad meetmed ei pruugi olla kooskõlas siseturu toimimisega ning liidu õigus- ja haldusnormidega, ning seda eesmärki on meetme ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (46) Käesoleva direktiiviga järgitakse hartaga ette nähtud põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige era- ja perekonnaelu austamist, *süüütuse presumptsiooni*, õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, diskrimineerimise keeldu, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja kohtulikule arutamisele ning õigust kaitsele. [ME 45]
- (47) Kooskõlas harta artikliga 21, millega on keelatud igasugune diskrimineerimine, peavad liikmesriigid tagama, et seoses riski hindamisega kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmete puhul rakendatakse käesolevat direktiivi ilma kedagi diskrimineerimata.

(48) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.

(48a) *Liikmesriigid ja asjaomased üksused on käesolevat direktiivi või käesolevat direktiivi ülevõtvaid riigisiseseid õigusakte kohaldades seotud nõukogu direktiiviga 2000/43/EÜ¹. [ME 46]*

(48b) Euroopa andmekaitseinspektor esitas 4. juulil 2013 arvamuse²,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ Nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (ELT L 180, 19.7.2000, lk 22).

² ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

1. jagu

Reguleerimis- ja kohaldamisala ja määratlused

Artikkel 1

1. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu ja terrorismi rahastamine on keelatud.
2. Käesoleva direktiivi raames käsitatakse rahapesuna järgmist tahtlikku tegevust:
 - a) vara muundamine või ülekandmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, eesmärgiga varjata või hoida saladuses vara ebaseaduslikku päritolu ***või vältida arestimist või konfiskeerimise taotlemist*** või abistada kuritegelikus tegevuses osalevat isikut, et ta saaks hoiduda oma tegude õiguslikest tagajärgedest; [ME 47]

- b) vara tõelise olemuse, päritolu, asukoha, käsutamisviisi, ümberpaigutamise, omandiõiguse või muude varaga seotud õiguste varjamine või saladuses hoidmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - c) vara omandamine, valdamine või kasutamine, kui selle saamisel on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - d) punktides a, b ja c osutatud tegudes osalemine, seotus nendega, nende toimepanemise katsed ning nendele kaasaaitamine ja kihutamine või nende soodustamine või nendeks nõuandmine.
3. Rahapesuga on tegemist ka juhul, kui tegevus, mille tulemusel saadi rahapesus kasutatav vara, toimus mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumil.

4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „terrorismi rahastamine” rahaliste vahendite kättesaadavaks tegemist või kogumist ükskõik millisel viisil, otseselt või kaudselt, kavatsusega neid kasutada või teadmisel, et neid kasutatakse täielikult või osaliselt selleks, et panna toime õigusrikkumine nõukogu raamotsuse 2002/475/JSK¹, mida on muudetud nõukogu raamotsusega 2008/919/JSK², artiklite 1–4 tähenduses.
5. Teadmist, kavatsust või eesmärki, mis on lõigetes 2 ja 4 osutatud tegude koosseisuliseks tunnuseks, võib tuletada teo objektiivsete faktiliste asjaolude põhjal.

¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismiga võitlemise kohta (ELT L 164, 22.6.2002, lk 3).

² Nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/919/JSK, millega muudetakse raamotsust 2002/474/JSK (ELT L 330, 9.12.2008, lk 21).

Artikkel 2

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste asjaomaste üksuste suhtes:
 - 1) krediidiasutused;
 - 2) finantseerimisasutused;
 - 3) järgmised juriidilised või füüsilised isikud nende kutsetegevuse puhul:
 - a) audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse pakkujad ja maksunõustajad;
 - b) notarid ja teised sõltumatud õigusteenuse osutajad, kui nad osalevad oma kliendi heaks või tema nimel mõnes finants- või kinnisvaratehingus või aitavad kliendil ellu viia või kavandada tehingut, mis on seotud järgmisega:
 - i) kinnisvara või ettevõtete ost ja müük;
 - ii) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamine;
 - iii) panga-, hoiu- või väärtpaberikontode avamine või haldamine;
 - iv) äriühingute asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimine;
 - v) usaldusfondide, *sihtasutuste*, *vastastikuste ühingute*, äriühingute või sarnaste üksuste asutamine, korraldamine või juhtimine; [ME 48]

- c) usaldusfondide või äriühingute teenuste pakkujad, kes ei ole juba hõlmatud alapunktidega a või b;
- d) kinnisvaravahendajad, sealhulgas rendivahendajad, ***kui nad osalevad finantstehingute tegemises; [ME 49]***
- e) muud füüsilised või juriidilised isikud, kes kauplevad ~~kaubaga~~ ***kauba või teenustega***, kui see hõlmab vähemalt 7 500 euro väärtuses sularahamakse tegemist või saamist, olenemata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud; **[ME 50]**
- f) hasartmänguteenuste osutajad.

Liikmesriigid võivad otsustada jätta esimese lõigu punkti 3 alapunktis f osutatud teatavad hasartmänguteenused, v.a kasiinod, täielikult või osaliselt välja käesoleva direktiivi ülevõtmist käsitlevate riigisiseste sätete kohaldamisalast, kui riskianalüüside alusel kaasneb selliste teenuste laadiga väike risk. Enne erandi kohaldamist taotlevad asjaomased liikmesriigid selleks komisjonilt heakskiitu. [ME 153]

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et füüsilised ja juriidilised isikud, kes osalevad finantstegevuses väga piiratud mahus või üksikjuhtudel ja kelle puhul rahapesuoht või terrorismi rahastamise oht on väike, ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kui füüsiline või juriidiline isik täidab kõiki järgmisi kriteeriume:
- a) finantstegevus on absoluutarvudes piiratud;
 - b) finantstegevus on tehingupõhiselt piiratud;
 - c) finantstegevus ei ole põhitegevus;
 - d) finantstegevus on kõrvaltegevus ja otseselt seotud põhitegevusega;
 - e) põhitegevus ei ole lõikes 1 osutatud tegevus, välja arvatud lõike 1 punkti 3 alapunktis e osutatud tegevus;
 - f) finantstegevus on suunatud ainult põhitegevuse klientidele ja see ei ole avatud teenus.

Esimest lõiku ei kohaldata füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes tegelevad rahasiiretega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/64/EÜ¹ artikli 4 lõike 13 tähenduses.

3. Lõike 2 punkti a kohaldamisel näevad liikmesriigid ette, et finantstegevuse kogukäive ei tohi ületada künnist, mis peab olema piisavalt madal. Kõnealune künnis kehtestatakse riiklikul tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist.
4. Lõike 2 punkti b kohaldamisel rakendavad liikmesriigid ülemmäära kliendi ja tehingu kohta, sõltumata sellest, kas tehing teostatakse ühekordse toiminguna või mitme toiminguna, mis näivad olevat omavahel seotud. Kõnealune künnis kehtestatakse riiklikul tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist. Künnis peab olema piisavalt madal, et tagada kõnealuste tehingute ebapraktilisus ning ebapiisavus rahapesu ja terrorismi finantseerimise puhul, ning see künnis ei ületa 1 000 eurot.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

5. Lõike 2 punkti c kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et finantstegevuse käive ei ületaks 5 % asjaomase füüsilise või juriidilise isiku kogukäibest.
6. Rahapesu või terrorismi rahastamise riski hindamisel käesoleva artikli kohaselt, pööravad liikmesriigid erilist tähelepanu mis tahes finantstegevusele, mille olemuse tõttu võib pidada väga tõenäoliseks, et seda kasutatakse või kuritarvitatakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel.
7. Käesoleva artikli kohaselt tehtud mis tahes otsus on asjakohaselt põhjendatud. Liikmesriigid näevad ette, et asjaolude muutumise korral võib otsuse kehtetuks tunnistada.
8. Liikmesriigid näevad ette riskipõhised seiremeetmed või võtavad muid asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et käesoleva artikli kohaselt kohaldatavaid erandeid ei kuritarvitata.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid.

- 1) „krediidiasutus” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013¹ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud liidus asuv krediidiasutus, sealhulgas liidus või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiasutuste filiaalid, mis on määratletud kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 17;
- 2) „finantseerimisasutus” –
 - a) ettevõtja, kes ei ole krediidiasutus ja kelle põhitegevus on üks või mitu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/26/EL² I lisa punktides 2–12 või punktides 14–15 osutatud tegevust, sealhulgas valuutavahetusasutuste tegevus;
 - b) kindlustusandja, kes on saanud tegevusloa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ elukindlustuse kohta³, kuivõrd kõnealune kindlustusandja tegutseb kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusvaldkondades;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013 . aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

- c) investeerimisühing Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/65/EL¹ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses;
 - d) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, mis turustab oma osakuid või aktsiaid;
 - e) kindlustusvahendaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ² artikli 2 punkti 5 tähenduses, välja arvatud kõnealuse direktiivi artikli 2 punktis 7 osutatud kindlustusvahendajad elukindlustuste ja muude investeerimisega seotud teenuste puhul;
 - f) punktides a–e osutatud selliste finantseerimisasutuste liidus asuvad filiaalid, mille peakontor on liidus või kolmandas riigis;
- 3) „vara” – igasugune vara, nii kehaline kui ka kehatu, nii kinnis- kui ka vallasvara, nii materiaalne kui ka mittemateriaalne, samuti sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid, sealhulgas elektroonilised või digitaalsed dokumendid;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (ELT L 9, 15.1.2003, lk 3).

- 4) „kuritegelik tegevus” – igasugune osavõtt järgmiste raskete kuritegude toimepanemisest:
- a) nõukogu raamotsuse 2002/475/JHA, mida on muudetud raamotsusega 2008/919/JHA, artiklites 1–4 määratletud õigusrikkumised;
 - b) 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud mis tahes süütegu;
 - c) nõukogu ühismeetme 98/733/JSK¹ artiklis 1 määratletud kuritegelike organisatsioonide tegevus;
 - d) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni² artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 2 määratletud pettused, mis mõjutavad liidu finantshuvisid, vähemalt tõsised pettused;

¹ Nõukogu 21. detsembri 1998. aasta ühismeetme 98/733/JSK Euroopa Liidu liikmesriikides kuritegelikku ühendusse kuulumise tunnistamise kohta kriminaalkuriteoks (EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1).

² EÜT C 316, 27.11.1995, lk 49.

- e) korruptsioon;
- f) kõik õigusrikkumised, sealhulgas otseste maksudega ja kaudsete maksudega seotud ~~maksukuriteed~~ **maksualased rikkumised**, mille eest määratava karistuse ülemmääraks on üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede või nendes riikides, mille õigussüsteemides on kehtestatud õigusrikkumiste alammäär, vähemalt kuus kuud kestva vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega karistatavad õigusrikkumised; [ME 52; ME ei puuduta kõiki keeleversioone]

4a) *„isereguleeruv organ” – organ, millel on siseriikliku õigusega tunnustatud õigus kehtestada teatavale kutsealale või teatavale majandustegevuse valdkonnale kohustusi ja eeskirju, mida peavad selle kutseala või valdkonna füüsilised või juriidilised isikud täitma;* [ME 53]

5) „tegelikult kasusaav omanik” – mis tahes füüsiline isik või füüsilised isikud, kes on kliendi lõplik omanik või lõplikud omanikud või teda lõplikult kontrollivad ja/või füüsiline isik, kelle nimel tehing või toiming sooritatakse ja hõlmab vähemalt järgmist:

a) äriühingute puhul:

- i) füüsiline isik, kes lõplikult omab või kontrollib juriidilist isikut piisava arvu aktsiate või osade või hääleõiguste otsese või kaudse omamise või kontrollimise kaudu, kaasa arvatud osalused esitajaaktsiate või -osade kujul, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, kelle suhtes kohaldatakse iidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamismõndeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid.

~~Osalust~~ ***Igal juhul on füüsilise isiku osaluse näol*** suurusega 25 % pluss üks aktsia või osa või üks hääli käsitatakse omamise või kontrollina osaluse kaudu ning kohaldatakse igal tasandil ***tegemist*** otsese või kaudse omamise suhtes omamisega; füüsilis(t)e isiku(te) kontrolli all oleva juriidilise isiku või sama füüsilise isiku kontrolli all oleva mitme juriidilise isiku, osalus suurusega 25 % pluss üks aktsia on kaudse omamise näitajaks; kontrolli mõiste määratakse muu hulgas kindlaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL¹ artikli 22 lõigetes 1–5 sätestatud kriteeriumidega; selle kohaldamisega ei piirata aga liikmesriikide õigust otsustada, et väiksem protsent võib näidata omamist või kontrolli;

- ii) kui on kahtlus, et alapunktis i osutatud isik on tegelikult kasusaav omanik/tegelikult kasusaavad omanikud, ***või kui pärast kõigi vajalike meetmete rakendamist ei ole alapunkti i alusel ühtki isikut tuvastatud***, füüsiline isik, kellel on muul viisil kontroll juriidilise isiku juhtimise üle, kes võib kuuluda kõrgemasse juhtkonda;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- ii) kõrgema astme juhi ametikohal olev füüsiline isik, kui alapunkti i või ii kohaselt ei ole füüsilist isikut kindlaks tehtud; sellisel juhul peavad asjaomased üksused arvet meetmete üle, mida on võetud kasusaava omaniku tuvastamiseks alapunktide i ja ii kohaselt, tõestamaks, et kõnealust isikut ei ole võimalik kindlaks teha;*
- b) juriidiliste isikute, näiteks fondide, ja õiguslike üksuste, näiteks usaldusfondide puhul, mis haldavad või jagavad vara:
- i) füüsiline isik, kellel on kontroll õigusliku üksuse või juriidilise isiku vara suhtes vähemalt 25 % ulatuses; ning
 - ii) juhul kui tulevased tegelikud kasusaajad on juba kindlaks määratud, füüsiline isik, kes on õigusliku üksuse või juriidilise isiku vara suhtes tegelik kasusaaja või tegelikud kasusaajad vähemalt 25 % ulatuses; või

- iii) juhul kui üksikisikuid, kes on juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikud kasusaajad, tuleb alles kindlaks määrata, isikute liik, kelle huvides juriidiline isik või õiguslik üksus peamiselt asutati või tegutseb. Usaldusfondide tegelike kasusaajate puhul, kes on määratud omaduste või liigi järgi, koguvad asjaomased üksused tegelike kasusaajate kohta piisavalt teavet nii, et nad on kindlad, et suudavad väljamakse tegemise korral või siis, kui tegelik kasusaaja kavatseb omandatud õigusi kasutada, tuvastada tegeliku kasusaaja isikusamasuse;
- iiia) usaldusfondide puhul asutaja, usaldusosanik, (võimaluse korral) kaitsja, tegeliku kasusaaja või tegelike kasusaajate liik ning kõik muud füüsilised isikud, kes teostavad usaldusfondi suhtes lõplikku tegelikku kontrolli (sh kontrollimisahela või omamise kaudu); [ME 54]*

- 6) „usaldusfondide või äriühingute teenuste pakkuja” – mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes osutab põhitegevusalana kolmandatele isikutele mõnda järgmistest teenustest:
- a) äriühingute või teiste juriidiliste isikute asutamine;
 - b) tegutsemine juhi või juhatuse liikmena äriühingus, osanikuna seltsingus või sarnasel positsioonil teiste juriidiliste isikute suhtes, samuti teise isiku kõnealustele ametikohtadele asumise korraldamine;
 - c) asukoha või äritegevuse aadressi, posti- või haldusaadressi ja teiste seonduvate teenuste pakkumine äriühingule, seltsingule või teistele juriidilistele isikutele või üksustele;
 - d) tegutsemine usaldusfondi või sarnase õigusliku üksuse usaldusisikuna, samuti teise isiku määramine kõnealusele positsioonile;
 - e) aktsionäri esindajana tegutsemine või teise isiku aktsionäri esindajana tegutsemise korraldamine, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, kelle suhtes kohaldatakse liidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamisnõudeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid;

- 7)
- a) „välisriigi riikliku taustaga isikud” – füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud kolmanda riigi avaliku võimu olulisi ülesandeid;
 - b) „riigisisese riikliku taustaga isikud” – füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud *asjaomase* liikmesriigi avaliku võimu olulisi ülesandeid; [ME 55; ME ei puuduta kõiki keeleversioone]
 - c) „isikud, kes täidavad või on täitnud olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides” – rahvusvahelise organisatsiooni juhid, juhi asetäitjad ja juhatuse liikmed või samaväärseid ülesandeid täitvad isikud;
 - d) „füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid” hõlmavad järgmisi isikuid:
 - i) riigipead, valitsusjuhid, ministrid ning ase- või abiministrid;
 - ii) parlamendiliikmed *või sarnaste seadusandlike organite liikmed*; [ME 56]
 - iii) ülemkohtute, konstitutsioonikohtute või teiste kõrgema taseme kohtute liikmed, kelle otsuseid saab edasi kaevata ainult erandjuhtudel;

- iv) riikide kontrolliasutuste ja keskpankade nõukogude liikmed;
- v) suursaadikud, asjurid ja kaitsejõudude kõrgemad ohvitserid;
- vi) riigiettevõtete haldus-, juht- või järelevalveorganite liikmed **vanemliikmed**.

[ME 57]

Ükski alapunktides i–vi sätestatud kategooria ei hõlma kesk- või alamastme ametnikke.

e) „perekonnaliige” tähendab järgmisi isikuid:

- i) abikaasa;
- ii) abikaasaga samaväärseks peetav mis tahes partner;
- iii) ~~lapsed ja nende abikaasad või partnerid;~~ **[ME 58]**

~~iv) vanemad;~~ **[ME 59]**

- f) „lähedasteks kaastöötajateks peetavad isikud” tähendab järgmisi isikuid: **[ME ei puuduta eesti keelt]**
- i) mis tahes füüsiline isik, kes on juriidilise isiku või õigusliku üksuse ühine tegelikult kasusaav omanik või kellel on lähedased ärisuhted lõike 7 punktides a–d osutatud isikuga;
 - ii) mis tahes füüsiline isik, kes on sellise juriidilise isiku või õigusliku üksuse ~~ainuke~~ kasusaav omanik, mis on teadaolevalt asutatud tegelikult lõike 7 punktides a–d osutatud isiku kasuks. **[ME 60]**
- 8) „kõrgem juhtkond” – juht või töötaja, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning piisavalt pädevust riske mõjutavate otsuste tegemiseks. Ta ei pea alati olema juhatuse liige;
- 9) „ärisuhe” – äri- ja ametialane või kaubandussuhe, mis on seotud asjaomaste asutuste kutsealase tegevusega ning millest kontakti loomise hetkel oodatakse teatavat kestvust;

- 10) „hasartmänguteenused” – mis tahes teenus, mis hõlmab rahalise väärtusega panuse tegemist õnnemängudes, sealhulgas oskusi nõudvates õnnemängudes nagu loteriid, kasiinomängud, pokker ja kihlveotehingud, ja mida osutatakse füüsilises asukohas või muul viisil vahemaa tagant, elektrooniliselt või teabevahetust hõlbustava mis tahes muu tehnoloogia abil ning teenuse saaja isiklikul nõudel;
- 10a) „kihhlveotehing” – tehing tähendab mis tahes kaubandussuhte etappi ühelt poolt mänguteenuse osutaja ja teiselt poolt kliendi ja kihlveo registreerimisest kasusaaja vahel tehingu algusest kuni võimaliku võiduni; [ME 61]**
- 11) „konsolideerimisgrupp” – tähendab konsolideerimisgruppi nagu seda on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ¹ artikli 2 lõikes 12.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

- (11a) *„ilma füüsilise kohalolekuta” – lepingu täitmine või tehingu sooritamine ilma hankija või vahendaja ja kliendi samaaegse füüsilise kohalolekuta, kasutades selleks ainult vähemalt ühte interneti, telefonimüügi või muud elektroonilist sidevahendit kuni lepingu lõppemiseni või tehingu sooritamiseni. [ME 62]*

Artikkel 4

1. Liikmesriigid tagavad **vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile**, et käesoleva direktiivi sätteid laiendatakse täies ulatuses või osaliselt kutsealade ja ettevõtjate kategooriatele, mis ei ole küll artikli 2 lõikes 1 osutatud asjaomased üksused, kuid mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel. [ME 63]
2. Kui liikmesriik otsustab laiendada käesoleva direktiivi sätteid artikli 2 lõikes 1 nimetatata kutsealadele ja ettevõtjate kategooriatele, siis teatab ta sellest komisjonile.

Artikkel 5

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võtta vastu või jätta kehtima käesoleva direktiivi sätetest rangemad sätted *tingimusel, et need sätted on täielikus kooskõlas liidu õigusega, eelkõige seoses liidu andmekaitse-eeskirjadega ja põhiõiguste kaitsega, nagu need on sätestatud hartas. Need sätted ei takista põhjendamatult tarbijate juurdepääsu finantsteenustele ega kujuta endast takistust siseturu toimimisele.* [ME 64]

2. jagu
Riski hindamine

Artikkel 6

1. *Komisjon teeb hinnangu siseturgu mõjutavate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta, pöörates eelkõige tähelepanu piiriülestele tegevustele. Selleks konsulteerib komisjon liikmesriikide, ESA esitavad ühisarvamuse siseturgu mõjutavate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta ja Euroopa andmekaitseinspektoriga, artikli 29 alusel loodud töörühmaga, Europoli ja muude asjakohaste asutustega.*

Esimeses lõigus osutatud riskihinnang hõlmab vähemalt järgmist:

- a) rahapesu ulatus ja riskialtimad siseturu valdkonnad;*
- b) riskid, mis on seotud iga asjaomase sektoriga, eriti muude sektoritega kui finantssektor ja hasartmängusektoriga;*

- c) *kõige levinumad vahendid, mida kurjategijad kasutavad ebaseaduslike tulude pesemiseks;*
- d) *soovitused pädevatele asutustele vahendite tõhusaks kasutamiseks;*
- e) *euroste rahatähtede osakaal kuritegelikus tegevuses ja rahapesus.*

Riskihinnang sisaldab pädevate riigiasutuste poolt teostatavate riskihinnangute miinimumstandardite ettepanekuid. Need miinimumstandardid töötatakse välja koostöös liikmesriikidega ning need kaasavad tööstust ja muid asjakohaseid sidusrühmi avalike konsultatsioonide ja sidusrühmadega erakohtumiste kaudu, nagu on asjakohane.

~~Kõnealune arvamus~~ *Komisjon esitab riskihinnangu hiljemalt ...* ning ajakohastab seda kaks korda aastas või asjakohasel juhul sagedamini.*

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **12 kuud** pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva

2. Komisjon teeb ~~arvamuse~~ **riskihinnangu** kättesaadavaks, et aidata liikmesriikidel ja asjaomastel üksustel teha kindlaks, juhtida ja vähendada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske **ja võimaldada muudel sidusrühmadel, sh seadusandjatel, Euroopa Parlamendil, Europolil, ja Euroopa rahapesu andmebüroode komiteel, riske paremini mõista. Hindamise kokkuvõte tehakse avalikult kättesaadavaks. See kokkuvõte ei sisalda salastatud teavet.**
- 2a. **Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase aruande korrapärastest riskihindamistest tulenevate leidude ja nende leidude põhjal võetud tegevuste kohta. [ME 65]**

Artikkel 6a

1. *Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingus rikkumiste suhtes ette nähtud sätteid, tagab komisjon, et riigisisene õigus, mille liikmesriigid on käesoleva direktiivi alusel rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas vastu võtnud, võetakse üle tõhusalt ja on kooskõlas Euroopa raamistikuga.*
2. *Lõike 1 kohaldamisel abistavad komisjoni asjakohasel juhul ESAd, Europol, Euroopa rahapesu andmebüroode komitee, ja kõik teised pädevad Euroopa asutused.*
3. *Riigisisese õiguse hindamine lõikes 1 ette nähtud rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas viiakse läbi, piiramata rahapesuvastase töökonna või MONEYVALi läbiviidavaid hindamisi. [ME 66]*

Artikkel 7

1. Iga liikmesriik võtab asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks, hinnata, mõista ja vähendada teda mõjutavaid rahapesu ja terrorismi rahastamise riske **ning kõiki seonduvaid andmekaitseprobleeme**, ja pidevalt ajakohastab asjaomast hinnangut.
2. Iga liikmesriik määrab ametiasutuse, kes koordineerib riiklikke meetmeid, mida võetakse vastuseks lõikes 1 osutatud riskidele. Kõnealuse ametiasutuse andmed edastatakse komisjonile, ESA-le, **Europolile** ja teistele liikmesriikidele.
3. Lõikes 1 osutatud hinnangu koostamisel ~~võivad kasutada~~ liikmesriigid kasutada artikli 6 lõikes 1 osutatud ~~arvamust~~ **riskihinnangut**.
4. Iga liikmesriik koostab lõikes 1 osutatud hinnangu ja:
 - a) kasutab hinnangut või hinnanguid rahapesu ja terrorismi vastase korra parandamiseks, tehes eelkõige kindlaks valdkonnad, kus asjaomased üksused peavad kohaldama tugevdatud meetmeid, ja vajaduse korral täpsustades kõnealuseid meetmeid;

- aa) teeb vajaduse korral kindlaks sektorid või valdkonnad, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise risk on ebaoluline, väiksem või suurem;*
 - b) kasutab hinnangut või hinnanguid vahendite eraldamiseks ja prioriteetide seadmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel;
 - ba) kasutab hindamist (hindamisi) selle tagamiseks, et iga sektori või valdkonna jaoks oleksid koostatud asjakohased eeskirjad kooskõlas rahapesu riskiga;*
 - c) teeb *aegsasti* asjakohase teabe kättesaadavaks asjaomastele üksustele, et need saaksid teostada rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamise.
5. Liikmesriigid teevad riski hindamise tulemused taotluse korral kättesaadavaks teistele liikmesriikidele, komisjonile ja ESA-le. *Hindamise kokkuvõte tehakse avalikult kättesaadavaks. See kokkuvõte ei sisalda salastatud teavet.* [ME 67]

Artikkel 8

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused võtavad asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks ning hinnata rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, võttes arvesse riskitegureid, sealhulgas kliente, riike või geograafilisi piirkondi, tooteid, teenuseid, tehinguid või edastamiskanaleid. Kõnealused meetmed on proportsionaalsed asjaomaste üksuste laadi ja suurusega.
2. Lõikes 1 osutatud hindamine dokumenteeritakse, seda ajakohastatakse ja see tehakse ***taotluse korral*** kättesaadavaks pädevatele asutustele ja isereguleerivatele organitele.
[ME 68]
3. Liikmesriigid tagavad, et asjaomastel üksustel on kehtestatud põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid, millega tõhusalt vähendatakse ja juhitakse liidu, liikmesriigi ja asjaomaste üksuste tasandil tuvastatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riske. Põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid peaksid olema proportsionaalsed asjaomaste üksuste laadi ja suurusega ***ning rahapesu ja terrorismi rahastamise riskiga ning nende puhul tuleks järgida andmekaitse-eeskirjasid.***
[ME 69]

4. Lõikes 3 osutatud põhimõtted ja protseduurid hõlmavad vähemalt järgmist:
- a) ettevõttesiseste põhimõtete, protseduuride ja kontrollimeetmete väljatöötamine, sealhulgas **riskijuhtimismudeli meetodid**, kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed, teatamine, andmete säilitamine, sisekontroll, vastavuse juhtimine (sealhulgas vastavuskontrolli eest vastutava isiku määramine juhtkonna tasandil, kui see on asjakohane äritegevuse mahtu ja laadi silmas pidades) ja töötajate kontroll. ***Nende meetmetega ei lubata asjaomastel üksustel küsida tarbijatelt rohkem isikuandmeid kui on vaja; [ME 70]***
 - b) kui ettevõtte suurust ja laadi silmas pidades on asjakohane, sõltumatu auditifunktsioon, kes testib punktis a osutatud põhimõtteid, protseduure ja kontrollimeetmeid.
5. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomaste üksuste kehtestatavad põhimõtted ja protseduurid peab heaks kiitma kõrgem juhtkond, ning vajaduse korral jälgivad ja tõhustavad võetavaid meetmeid.

Artikkel 8a

1. *Et töötada välja ühine lähenemisviis ja ühised poliitikasuunad koostööd mittetegevate, puudustega jurisdiktsioonide suhtes rahapesuga võitlemise valdkonnas, kiidavad liikmesriigid korrapäraselt heaks ja võtavad korrapäraselt vastu FATFi poolt avaldatud riikide loendeid.*
2. *Komisjon koordineerib ettevalmistusi liidu tasandil seoses nende kolmandate riikide kindlaks määramisega, kellel on rahapesuvastastes süsteemides olulised strateegilised puudused, mis kujutavad endast suurt ohtu Euroopa Liidu finantssüsteemi jaoks, võttes arvesse III lisa punktis 3 sätestatud kriteeriume.*
3. *Komisjonile antakse volitused delegeeritud aktide vastuvõtmiseks, et koostada riikide loend, nagu on määratletud lõikes 2.*
4. *Komisjon jälgib korrapäraselt olukorra muutumist käesoleva artikli lõikes 2 määratletud riikides III lisa punktis 3 osutatud kriteeriumite põhjal ning vaatab vajaduse korral läbi käesoleva artikli lõikes 3 osutatud loendi. [ME 71]*

II PEATÜKK

KLIENDI SUHTES RAKENDATAVAD HOOLSUSMEETMED

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 9

Liikmesriigid keelavad oma krediidi- ja finantseerimisasutustel hoida anonüümseid kontosid ~~või~~, anonüümseid hoiuraamatuid ***või välja anda anonüümseid elektroonilisi maksekaarte, millega ei täideta artiklis 10a sätestatud tingimusi.*** Liikmesriigid nõuavad kõikidel juhtudel, et olemasolevate anonüümsete pangakontode või anonüümsete hoiuraamatute valdajate või tegelike kasusaajate suhtes rakendatakse võimalikult kiiresti ja igal juhul enne seda, kui neid kontosid või raamatuid ükskõik mis viisil kasutatakse, hoolsusmeetmeid. [ME 72]

Artikkel 10

Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused rakendavad klientide suhtes hoolsusmeetmeid järgmistel juhtudel:

- a) ärisuhte loomisel;
- b) juhutehingute tegemisel summas 15 000 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;
- c) kaupadega kauplevate füüsiliste või juriidiliste isikute puhul juhuslike sularahatehingute tegemisel summas 7 500 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;
- d) ~~hasartmänguteenuste osutajate~~ **kasiinode** puhul juhutehingute tegemisel summas 2 000 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;

- da) hasartmänguteenuste osutajate puhul juhutehingute tegemisel internetis, kui luuakse ärisuhe;*
- db) muude hasartmänguteenuste osutajate puhul võitude väljamaksete korral summas 2 000 eurot või suuremas summas; [ME 73]*
- e) kui on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus, hoolimata ükskõik millisest mööndusest, erandist või künnisest;
- f) kui esineb kahtlusi varem kontrollitud kliendi isikut tõendavate andmete tõele vastavuses või adekvaatsuses;
- fa) ettevõtte asutamisel. [ME 74]*

Artikkel 10a

1. *Liikmesriigid võivad tõendatud madala riski põhjal kohaldada asjaomaste üksuste suhtes vabastust kliendi suhtes rakendatavatest hoolsusmeetmetest seoses e-rahaga, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ¹ artikli 2 lõikes 2, kui on täidetud järgmised tingimused:*
- a) *maksevahend ei ole taaslaetav;*
 - b) *maksimaalne elektrooniliselt salvestatud summa ei ületa 250 eurot ning liikmesriigid võivad seda piirmäära kuni 500 euronit suurendada maksevahendite puhul, mida on võimalik kasutada ainult selles asjaomases liikmesriigis;*
 - c) *maksevahendit kasutatakse ainult kaupade ja teenuste ostmiseks;*
 - d) *maksevahendit ei ole võimalik e-rahaga rahastada;*
 - e) *sularahas tagastamine ja väljavõtmine on keelatud, v.a kui tagatakse valdaja isikuandmete tuvastamine ja kinnitamine, piisavad ja asjakohased poliitikameetmed ja menetlused sularahas tagastamise ja väljavõtmise jaoks ning arvestuse pidamise kohustused.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).*

2. *Liikmesriigid tagavad, et kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed oleksid alati kohaldatud enne 250 eurot ületavas rahalises väärtuses e-raha tagastamist.*
3. *Käesoleva artikliga ei takistata liikmesriike lubamast asjaomastel üksustel kohaldada kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmeid seoses käesoleva direktiivi artiklis 13 osutatud e-rahaga, juhul kui käesolevas artiklis sätestatud tingimused ei ole täidetud. [ME 75]*

Artikkel 11

1. Kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed sisaldavad järgmist:
 - a) kliendi isikusamasuse tuvastamine ja kontroll dokumendide, andmete või usaldusväärsest ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal;
 - b) *lisaks* tegelikult kasusaava omaniku ~~tuvastamine ning~~ *tuvastamisele, nagu ta on artikli 29 kohaselt registreeris lisatud*, asjakohaste meetmete võtmine tema isikusamasuse kontrollimiseks sellises ulatuses, et käesoleva direktiiviga hõlmatud asutus või isik on veendunud, et ta teab, kes on tegelikult kasusaav omanik, sealhulgas juriidiliste isikute, usaldusfondide ~~ning~~ *sihtasutuste, vastastike ühingute, osaluste ja muude* sarnaste *olemasolevate või tulevaste* õiguslike üksuste puhul ka asjakohaste ~~kõigi~~ *vajalike* meetmete võtmine, et saada teavet kliendi omandi- ja kontrollstruktuuri kohta;
 - c) teabe hindamine ja vajaduse korral kogumine ärisuhte eesmärgi ja olemuse kohta;

- d) pidev ärisuhte seire, sealhulgas ärisuhte raames tehtud tehingute kontroll tagamaks, et tehtud tehingud on kooskõlas asjaomase asutuse või isiku teadmistega kliendist, tema tegevusest ja sellega seotud riskiprofiilist ning vajadusel ka vahendite allikast, samuti asjaomaste dokumentide, andmete või teabe pidev ajakohastamine. [ME 76]

1a. Samuti peavad asjaomased üksused lõike 1 punktides a ja b osutatud meetmete täitmisel kinnitama, et kõik kliendi nimel toimida soovivad isikud on selleks volitatud, ning neilt nõutakse selle isiku tuvastamist ja isikusamasuse kinnitamist.

[ME 77]

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused rakendavad kliendi suhtes kõiki lõikes 1 osutatud hoolsusmeetmeid, kuid võivad riskipõhiselt määrata selliste meetmete ulatuse.
3. Liikmesriigid näevad ette, et rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamisel võtavad asjaomased üksused arvesse vähemalt I lisas sätestatud muutujaid.

4. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused suudavad pädevatele asutustele või isereguleerivatele organitele tõendada, et meetmed on rahapesu ja terrorismi rahastamise riske silmas pidades asjakohased.
5. Elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuse puhul tagavad liikmesriigid, et finantseerimisasutused võtavad lisaks kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele, mis on nõutud klientide ja tegelikult kasusaava omaniku puhul, järgmisi kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid elukindlustuse ja muu investeerimisega seotud kindlustuse tegelike kasusaajate puhul, tehes seda kohe pärast tegelike kasusaajate tuvastamist või määramist:
 - a) tegeliku kasusaaja puhul, kes tehakse kindlaks kui konkreetse nimega füüsilised või juriidilised isikud või õiguslikud üksused, lähtutakse isiku nimest;
 - b) tegeliku kasusaaja puhul, kes on määratud omaduste või liigi järgi või muul viisil, kogutakse kõnealuse tegeliku kasusaaja kohta piisavalt teavet, nii et oleks võimalik finantseerimisasutusele tõendada, et väljamakse tegemise ajal suudetakse tegelik kasusaaja tuvastada.

Esimese lõigu punktis a ja b osutatud juhtudel kontrollitakse tegeliku kasusaaja isikusamasust väljamakse tegemise ajal. Elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuse terves või osalises ulatuses määramisel kolmandale isikule peab määramisest teadlik finantseerimisasutus tuvastama füüsilisele või juriidilisele isikule või õiguslikule üksusele määramise ajal sellise tegeliku kasusaaja, kes saab kasu määratud kindlustuslepingu väärtusest.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid näevad ette, et klientide ja tegelikult kasusaavate omanike isikusamasuse kontrollimine toimub enne ärisuhte loomist või tehingu tegemist.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada, et kliendi ja tegelikult kasusaava omaniku isikusamasust kontrollitakse ärisuhte loomise ajal ***või teostades tehingut artikli 2 lõikes 1 ette nähtud asjaomaste üksuste jaoks, igal juhul lõpliku võidu väljamaksmisel***, kui see on vajalik, et äritegevuse tavapärast käiku mitte katkestada ja kui rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Sellisel juhul tuleb asjakohased menetlused lõpetada võimalikult kiiresti pärast esmakontakti. **[ME 78]**
3. Erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid lubada pangakonto avamist tingimusel, et on piisavalt tagatud see, et klient ei tee tehinguid või et neid ei tehta tema nimel, kuni on saavutatud täielik vastavus lõigete 1 ja 2 sätetele.

4. Liikmesriigid näevad ette, et kui asjaomane asutus või isik ei suuda täita artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõudeid, ei tohi ta pangatehinguid teha, ärisuhet luua ega tehingut teha ning peab kaaluma ärisuhte lõpetamist ja ning kliendiga seoses kahtlasest tehingust teatamist rahapesu andmebüroole kooskõlas artikliga 32.

Liikmesriigid ei kohalda eelnevat lõiku notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajate ja maksunõustajate suhtes ainult rangelt sel määral, mil selline erand on seotud kliendi õigusliku seisundi hindamisega või ülesannete täitmisega kõnealuse kliendi kaitsja või esindajana kohtuprotsessi käigus või sellega seoses, sealhulgas seoses nõustamisega menetluse algatamise või vältimise asjus.

5. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused rakendavad hooldusmeetmeid mitte ainult kõigi uute klientide suhtes, vaid vajaduse korral ja riskiastmest sõltuvalt ka olemasolevate klientide suhtes, sealhulgas juhul, kui kliendiga seotud asjakohased asjaolud muutuvad.

2. jagu

Kliendi suhtes rakendatavad lihtsustatud hoolsusmeetmed

Artikkel 13

1. Kui liikmesriik või asjaomane üksus teeb kindlaks väiksema riskiga valdkonnad, võib kõnealune liikmesriik lubada asjaomastel üksustel rakendada kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmeid.
2. Enne kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmete rakendamist teevad asjaomased üksused kindlaks, et kliendisuhe või kliendiga tehtav tehing on väiksema riskiga.
3. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused jälgivad piisavalt tehinguid või ~~ärisuhteid~~ **ärisuhteid**, et oleks võimalik teha kindlaks ebatavalisi või kahtlasi tehinguid. [ME 79]

Artikkel 14

Teatavat liiki klientide, riikide või geograafiliste piirkondade, toodete, teenuste, tehingute või edastamiskanalitega seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja asjaomased üksused arvesse vähemalt II lisas sätestatud võimaliku väiksema riskiga olukordade tegureid, *mis on seotud kliendi ja toote, teenuse, tehingu või tarnekanaliga*. [ME 80]

Artikkel 15

ESA annab ...^{*} vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste jaoks välja suunised riskitegurite kohta, mida tuleb võtta arvesse, ja/või meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui lihtsustatud hoolsusmeetmed on asjakohased. Eriti tuleks arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui asjakohane ja proportsionaalne, tuleks ette näha erimeetmed. [ME 81]

^{*} Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **12 kuud** pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva

3. jagu

Kliendi suhtes rakendatavad tugevdatud hoolsusmeetmed

Artikkel 16

1. Käesoleva direktiivi artiklites 17–23 sätestatud juhtudel ja muudel liikmesriikide või asjaomaste üksuste poolt kindlaks tehtud suurema riskiga juhtudel nõuavad liikmesriigid, et asjaomased üksused rakendavad klientide suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid, et asjakohaselt juhtida ja vähendada kõnealuseid riske.
2. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused uurivad ~~nii palju kui asjakohane~~ kõigi selliste keeruliste ja ebatavaliselt suuremahuliste tehingute ning kõigi selliste ebatavaliste tehingutavade tausta ja eesmärgi, millel ei ole selget majanduslikku ega õiguspärast eesmärki ***või mis kujutavad endast maksualaseid rikkumisi artikli 3 lõike 4 punkti f tähenduses***. Eelkõige laiendavad asjaomased üksused ärisuhte seire mahtu ja laadi, et teha kindlaks, kas kõnealused tehingud või tegevused on ebatavalised või kahtlased. ***Kui asjaomane üksus tuvastab sellise ebatavalise või kahtlase tehingu või tegevuse, teavitab ta viivitamata kõigi asjaomaste liikmesriikide rahapesu andmebüroosid.*** [ME 82]

3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja asjaomased üksused arvesse vähemalt III lisas sätestatud võimaliku suurema riskiga olukordade tegureid, *mis on seotud kliendi ja toote, teenuse, tehingu või tarnekanaliga*. [ME 83]
4. ESA annab ...* vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste jaoks välja suunised riskitegurite kohta, mida tuleb võtta arvesse, ja/või meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui on vaja kohaldada tugevdatud hoolsusmeetmed. [ME 84]

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **12 kuud** pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva

Artikkel 17

Seoses piiriüleste korrespondentpangasuhetega kolmandate riikide korrespondentasutustega näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad krediidasutused järgmist:

- a) koguvad piisavalt teavet korrespondentasutuse kohta, et täielikult mõista korrespondentasutuse tegevuse olemust ja teha avalikult kättesaadava teabe põhjal otsus asjaomase asutuse maine ja tema üle teostatava järelevalve kvaliteedi üle;
- b) hindavad korrespondentasutuses rakendatavaid rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastaseid kontrollisüsteeme;
- c) saavad kõrgemalt juhtkonnalt eelnevalt nõusoleku uue korrespondentsuhte loomiseks;
- d) dokumenteerivad mõlema asutuse vastavad kohustused;
- e) veenduvad laiendatud kasutusõigusega kontode puhul, et korrespondentasutus on kontrollinud korrespondentasutuse kontodele otsest juurdepääsu omavate klientide isikusamasust ning võtab nende suhtes pidevalt hoolsusmeetmeid ning suudab taotluse korral esitada asjakohased kliendi suhtes rakendatava hoolsusmeetmete andmed.

Artikkel 18

Välisriigi riikliku taustaga isikutega tehtavate tehingute või ärisuhete puhul näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist:

- a) näevad ette riskipõhised protseduurid, millega tehakse kindlaks, kas klient või kliendi tegelikult kasusaav omanik on selline isik;
- b) saavad kõrgemalt juhtkonnalt heakskiidu selliste klientidega ärisuhete loomiseks või jätkamiseks;
- c) võtavad asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks vara allikad ja selliste rahaliste vahendite allikad, mida ärisuhte või tehingu raames kasutatakse;
- d) teostavad ärisuhte üle pidevat tugevdatud seiret.

Artikkel 19

Riigisisese riikliku taustaga isikutega või isikuga, kes täidab või on täitnud olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides, tehtavate tehingute või ärisuhete puhul näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist:

- e) näevad ette riskipõhised protseduurid, millega tehakse kindlaks, kas klient või kliendi tegelikult kasusaav omanik on selline isik;
- f) kohaldavad artikli 18 punktides b, c ja d osutatud meetmeid, kui selliste isikutega on suurema riskiga ärisuhted.

Artikkel 19a

Komisjon koostab koostöös liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega nimekirja riigisisestest riikliku taustaga isikutest ja isikutest, kes on liikmesriikide residendid, kellele on usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis. Loend on pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele kättesaadav.

Komisjon annab asjaomastele isikutele teada, kui nad lisatakse nimekirja või eemaldatakse sealt.

Käesolevas artiklis sätestatud nõuded ei vabasta asjaomaseid üksuseid nende hoolsuskohustusest klientide ees ning asjaomased üksused ei tugine ainult sellele teabele kui piisavale elemendile nende kohustuste täitmiseks.

Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et hoida ära kauplemine ärilistel eesmärkidel teabega, mis puudutab välisriigi riikliku taustaga isikuid, riigisiseseid riikliku taustaga isikuid või isikuid, kellele on usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis. [ME 85]

Artikkel 20

Asjaomased üksused võtavad **vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile** asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks, kas elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuslepingu tegelik kasusaaja ja/või tegeliku kasusaaja tegelikult kasusaav omanik on riikliku taustaga isik.

Kõnealused meetmed võetakse hiljemalt väljamakse tegemisel või kindlustuslepingu terviklikul või osalisel määramisel. Suurema riski korral näevad liikmesriigid ette, et lisaks tavapärastele kliendi suhtes rakendatavatele hooldusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist:

[ME 86]

- a) teavitavad kõrgemat juhtkonda enne kindlustuslepinguga seotud väljamaksete tegemist;
- b) tugevdatult kontrollivad kogu ärisuhet kindlustusvõtjaga.

Artikkel 21

Artiklites 18, 19 ja 20, **aga mitte artiklis 19a**, osutatud meetmeid kohaldatakse ka perekonnaliikmete või isikute suhtes, ~~keda peetakse kes tõendite põhjal on~~ selliste välisriigi või riigisisese riikliku taustaga isikute lähedasteks kaastöötajateks **lähedased kaastöötajad**.

[ME 87]

Artikkel 22

Kui artiklites 18, 19 ja 20 osutatud isik ei ole enam *välisriigi riikliku taustaga isik, riigisisese riikliku taustaga isik ega isik, kellele on usaldatud või olid usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis*, peavad asjaomased üksused kaaluma riski, mis on kõnealuse isikuga jätkuvalt seotud, ning rakendama asjakohaseid ja riskipõhiseid meetmeid seni, kui on kindel, et sellist riski enam ei ole. Kõnealuste meetmete kohaldamise ajavahemik on vähemalt 48-12 kuud. [ME 88]

Artikkel 23

1. Liikmesriigid keelavad krediidasutustel luua või jätkata korrespondentpangasuhteid varipankadega ja nõuavad, et krediidasutus võtaks kohaseid meetmeid tagamaks, et ei looda ega jätkata korrespondentpangasuhteid pankadega, mis teadaolevalt lubavad varipankadel oma kontosid kasutada.
2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varipank” krediidasutust või samaväärse tegevusega tegelevat asutust, mis on asutatud jurisdiktsioonis, kus tal puudub füüsiline asukoht sihipärase kontseptsiooni ja juhtimisega, ja mis ei ole seotud ühegi reguleeritud finantsgrupiga.

4. jagu

Nõuete täitmine kolmandate isikute poolt

Artikkel 24

Liikmesriigid võivad lubada asjaomastel üksustel usaldada artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuete täitmise kolmandatele isikutele. Lõplikult vastutab nende nõuete täitmise eest siiski kolmandale isikule nõuete täitmise usaldanud asjaomane üksus. ***Lisaks tagavad liikmesriigid, et mis tahes sellist kolmandat osapoolt võib pidada vastutavaks käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest.*** [ME 89]

Artikkel 25

1. Käesoleva jao kohaldamisel tähendab „kolmandad isikud”
 - a) artiklis 2 loetletud asjaomaseid üksuseid **või**
 - b) liikmesriikides või kolmandas riigis asuvaid teisi asutusi ja isikuid, kes rakendavad kliendi suhtes hoolsusmeetmeid ja kohaldavad andmete säilitamise nõudeid, mis on samaväärsed käesolevas direktiivis sätestatutega, ning nende vastavust käesoleva direktiivi nõuetele jälgitakse vastavalt VI peatüki 2. jaole.
2. Tehes otsust selle kohta, kas kolmas riik täidab lõikes 1 sätestatud tingimusi, ~~võtavad liikmesriigid~~ **võtab komisjon** arvesse olemasolevat teavet geograafilise riski kohta ning ~~teavitavad~~ **teavitab** käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikul määral ning vastavalt määrusele (EL) nr 1093/2010, määrusele (EL) nr 1094/2010 ja määrusele (EL) nr 1095/2010 ~~teisi liikmesriike, komisjoni,~~ **üksuseid**, ESAsid juhtudest, mil nad leiavad, et kolmas riik täidab selliseid tingimusi.

- 2a. *Komisjon esitab loendi jurisdiktsioonide kohta, millel on käesoleva direktiivi ning teiste seotud liidu eeskirjade ja regulatsioonidega samaväärsed rahapesuvastased meetmed.*
- 2b. *Lõikes 2a nimetatud loend vaadatakse korrapäraselt läbi ja ajakohastatakse lõike 2 alusel liikmesriikidelt saadud teabe kohaselt. [ME 90]*

Artikkel 26

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused saavad kolmandatelt isikutelt, kellele nad nõuete täitmise on usaldanud, teavet artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuete täitmise kohta.
2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused, kelle juurde klient suunatakse, võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et taotluse korral edastab kolmas isik viivitamata asjakohased koopiad kliendi või tegeliku kasusaaja isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise andmetest ning muudest asjakohastest dokumentidest.

Artikkel 27

Liikmesriigid tagavad, et päritoluriigi pädev asutus (grupiüleste põhimõtete ja kontrollimeetmete puhul) ja vastuvõtva riigi pädev asutus (filiaalide ja tütarettevõtjate puhul) võivad arvesse võtta, et asjaomane üksus kohaldab artikli 25 lõike 1 ja artikli 26 kohaseid meetmeid grupitasandi kava kohaselt, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) asjaomane üksus kasutab sellise kolmanda isiku esitatud andmeid, kes kuulub samasse konsolideerimisgruppi;
- b) kõnealune konsolideerimisgrupp kohaldab kliendi suhtes hoolsusmeetmeid, andmete säilitamise eeskirju ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid kavasid vastavalt käesolevale direktiivile või samaväärsetele eeskirjadele;
- c) punktis b osutatud nõuete tõhusa rakendamise üle teostab konsolideerimisgrupi tasandil järelevalvet *päritoluriigi* pädev asutus *koostöös vastuvõtva riigi pädeva asutusega*. [ME 91]

1a. ESA esitab ...* suunised järelevalvekorra kohaldamise kohta pädeva asutuse poolt asjakohastes liikmesriikides kontserni üksuste suhtes, millega tagatakse ühtne ja tõhus järelevalve kontserni tasandil. [ME 92]

Artikkel 28

Käesolevat jagu ei kohaldata tegevuse edasiandmise ega esindussuhete puhul, kui tegevuse edasiandmise pakkuja või agent käsitletakse lepingu kohaselt osana asjaomasest üksusest.

* ***Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.***

III PEATÜKK
TEGELIKULT KASUSAAVAT OMANIKKU KÄSITLEV TEAVE

Artikkel 29

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud *või nende õigusaktide kohaselt juhitud äriühingud jm* juriidilised isikud, *sealhulgas usaldusfondid või üksused, mille struktuur või funktsioonid sarnanevad usaldusfondidega, fondid, valdusettevõtjad ja kõik muud struktuuri ja funktsiooni seisukohalt sarnased olemasolevad või tulevased* õiguslikud üksused, koguvad ja hoiavad ja edastavad *nende territooriumil asuvale avalikule keskregistrile, äriregistrile või äriühingute registrile* asjakohast, täpset, *jooksvat* ja ajakohastatud teavet *enda ja* oma tegelikult kasusaavate omanike kohta *asutamise hetkel ning selles mis tahes muudatuste tegemise hetkel*.

1a. Registris sisaldub miinimumteave äriühingu ja selle tegelikult kasusaava omaniku selgeks tuvastamiseks, eelkõige üksuse nimi, number, õiguslik vorm ja staatus, tõend asutamise kohta, registrijärgne aadress (ja peamine tegevuskoht, kui see esineb registreeritud juriidilisest aadressist), peamised regulatiivvolitused (nt need, mis sisalduvad asutamislepingus ja põhikirjas), direktorite nimekiri (sh nende kodakondsus ja sünnikuupäev) ning teave aktsionäride/kasusaavate omanike kohta, sh nimi, sünnikuupäev, kodakondsus või asutamise jurisdiktsioon, kontaktandmed, aktsiate arv, aktsiate kategooriad (sh seotud hääleõiguste iseloom) ning võimalusel osaluse või kontrolli protsent.

Käesolevas artiklis sätestatud nõuded ei vabasta asjaomaseid üksuseid nende kliendi suhtes rakendatavatest hoolsuskohustustest ning asjaomased üksused ei toetu ainult sellele teabele kui nende kohustuste täitmiseks piisavale teabele.

1b. Seoses usaldusfondide või muud tüüpi sarnase struktuuri ja funktsiooniga olemasolevate või tulevaste juriidiliste isikute ja üksustega hõlmab teave usaldusfondi asutaja, usaldusisiku(te), (asjakohasel juhul) kaitsja või tegelike kasusaajate või tegelike kasusaajate liigi ning mis tahes muude usaldusfondi üle tegelikku kontrolli teostavate füüsiliste isikute isikuandmeid. Liikmesriigid tagavad, et usaldusisikud avalikustavad asjaomastele üksustele oma staatuse, kui nad usaldusisikuna loovad ärisuhte või teevad juhutehingu, mille maht ületab artikli 10 punktides b, c ja d sätestatud künnist. Hoitav teave peaks hõlmama kõigi isikute sünnikuupäeva ja kodakondsust. Liikmesriigid järgivad usalduslepingut ja kirjavahetust avaldades riskipõhist lähenemisviisi ning isikuandmete kaitsest kinni pidades tagavad võimalusel, et teave avalikustatakse pädevatele asutustele, eelkõige rahapesu andmebüroodele, ja asjaomastele üksustele.

2. *Lõigetes 1, 1a ja 1b osutatud teave tehakse pädevatele asutustele, eelkõige rahapesu andmebüroodele, ja kõigi liikmesriikide asjaomastele üksustele õigeaegselt kättesaadavaks. Liikmesriigid tagavad, et teevad lõikes 1 osutatud registrid avalikkusele kättesaadavaks, tuvastades selleks eelnevalt teabele juurdepääsu sooviva isiku veebipõhise registreerimise abil. See teave on õigeaegselt üldsusele vabalt kättesaadav pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele internetipõhises turvalises ja avatud vormingus vastavalt andmekaitse eeskirjadele, eelkõige seoses tõhusa kaitsega andmesubjekti õigusele tutvuda enda kohta käivate andmetega ning nõuda ebaõigete andmete parandamist või kustutamist. Teabele ligipääsu eest nõutavad lõivud ei ületa sellest põhjustatud halduskulusid. Mis tahes muudatused esitatavas teabes on registris viivitamata ja igal juhul vähemalt 30 päeva jooksul selgelt märgitud.*

Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud äriühingu registrid on omavahel ühendatud direktiivis 2012/17/EL nimetatud Euroopa platvormi, portaali ja liikmesriikide poolt vabal valikul loodud juurdepääsupunktide kaudu. Liikmesriigid tagavad komisjoni toetusel, et nende registrid on Euroopa platvormi kaudu ühenduvate registrite süsteemis koostalitlusvõimelised.

2a. *Komisjon püüab koostöös liikmesriikidega teha kiiret, konstruktiivset ja tulemuslikku koostööd kolmandate riikidega, et soodustada tegelikult kasusaavate omanike kohta teavet sisaldavate samaväärsete keskregistrite loomist ning et käesoleva artikli lõigetes 1 ja 1 a osutatud teave nendes riikides asuvate ettevõtete kohta oleks tehtud avalikkusele kättesaadavaks.*

Eelkõige puudutab see kolmandaid riike, kus on märkimisväärsel hulgal juriidilisi isikuid või õiguslikke üksuseid, sh usaldusfonde, fonde, valdusettevõtjaid ja kõiki struktuuri või funktsiooni seisukohalt sarnaseid üksuseid, kes omavad liidus asutatud juriidilistes isikutes või õiguslikes üksustes aktsiaid, mis viitab otsesele omamisele vastavalt artikli 3 punktile 5.

2b. *Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad füüsiliste ja juriidiliste isikute tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva artikli kohaselt vastu võetud riigisiseste sätete rikkumisel, ning rakendavad kõiki meetmeid, mis on vajalikud nende karistuste kohaldamise tagamiseks. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva artikli kohaldamisel tõhusad kuritarvituse vältimise meetmed eesmärgiga ennetada väärkasutust, mis põhineks esitajaaktsiatel ja esitajaaktsiate optioonidel.*

- 2c. *Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt ...^{*} aruande käesoleva artikli kohaste nõuete kohaldamise ja toimimisviisi kohta, millega kaasneb vajaduse korral seadusandlik ettepanek. [ME 93]*

^{*} *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.*

Artikkel 30

1. ~~Liikmesriigid tagavad, et nende õiguse alusel tegutseva mis tahes usaldusfondi usaldusisikud koguvad ja hoiavad asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet usaldusfondi tegelikult kasusaavate omanike kohta. Kõnealune teave hõlmab asutaja, usaldusisiku(te), kaitsja (kui asjakohane), tegelike kasusaajate või tegelike kasusaajate liigi isikuandmeid ja usaldusfondi üle kontrolli omava mis tahes muu füüsilise isiku isikuandmeid.~~
2. ~~Liikmesriigid tagavad, et usaldusisikud avalikustavad asjaomastele üksustele oma staatuse, kui nad usaldusisikuna loovad ärisuhte või teevad juhutehingu, mille maht on üle artikli 10 punktides b, c ja d sätestatud künnise.~~
3. ~~Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave on õigeaegselt kättesaadav pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele.~~
4. ~~Liikmesriigid tagavad, et lõigete 1, 2 ja 3 kohaseid meetmeid kohaldatakse muud liiki juriidiliste isikute või õiguslike üksuste suhtes, kelle struktuur ja funktsioonid sarnanevad usaldusfondide struktuuri ja funktsioonidega. [ME 94]~~

IV PEATÜKK
TEATAMISKOHUSTUS

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 31

1. Iga liikmesriik asutab rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, tuvastamiseks ja uurimiseks rahapesu andmebüroo.

1a. Artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d nimetatud isikud peavad teavitama rahapesu andmebürood ja/või kutseala isereguleeruvat organit, nagu on osutatud artikli 33 lõikes 1, juhul kui nad kahtlustavad või neil on põhjendatud alust kahtluseks, et nende teenuseid kasutatakse kuritegeliku tegevuse eesmärgil. [ME 95]
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kirjalikult vastava rahapesu andmebüroo nime ja aadressi.

3. Rahapesu andmebüroo on *oma tegevuses sõltumatu ja iseseisev* keskne siseriiklik üksus. Rahapesu andmebüroo vastutab *kahtlastest tehingutest teatamist käsitleva ja muu* võimalikku rahapesu *käsitleva teabe, mis on seotud eelkuritegude* või *võimaliku terrorismi rahastamisega, vastuvõtmise ja analüüsi eest. Rahapesu andmebüroo vastutab kõnealuse analüüsi tulemuste kõigile pädevatele asutustele teatavakstegemise eest, kui on alust kahtlustada rahapesu*, sellega seotud eelkuritegusid või võimalikku terrorismi rahastamist käsitleva teabe vastuvõtmise (ja lubatud ulatuses taotlemise), analüüsi ja pädevatele asutustele teatavakstegemise eest vastavalt siseriiklike õigusaktide või eeskirjade nõuetele. *Rahapesu andmebüroo peab nendeks eesmärkideks saama asjaomastelt üksustelt asjaomast lisateavet.* Rahapesu andmebüroole tagatakse ülesannete täitmiseks asjakohased *rahalised ja tehnilised vahendid ning personal. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebüroo tegevusse ei sekkuta põhjendamatult.* [ME 96]

4. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürool on vahetu või kaudne ja õigeaegne juurdepääs finants-, haldus- ja õiguskaitsealasele teabele, mida ta vajab oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks. Rahapesu andmebüroo vastab oma liikmesriigi õiguskaitseasutuste teabetaotlustele, välja arvatud juhul, kui on tegelikult alust eeldada, et sellise teabe esitamine võib negatiivselt mõjutada käimasolevat uurimist või analüüsi, või erandjuhtudel, kui teabe avaldamine oleks selgelt ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku õiguspäraste huvidega või ei oleks teabetaotluse eesmärgi seisukohast asjakohane. *Sellise taotluse saamise korral peaks otsuse tegemine analüüsi teostamise või teabe edastamise kohta seda taotlenud õiguskaitseasutusele jääma rahapesu andmebüroo ülesandeks. Liikmesriigid kohustavad õiguskaitseasutusi andma rahapesu andmebüroole tagasisidet saadud teabe kasutamise kohta.* [ME 97]

5. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebüroole antakse volitused võtta juhul, kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega, viivitamata otse või kaudselt meetmeid, et peatada käimaolev tehing või keelata selle tegemine, et analüüsida tehingut ja leida kinnitust kahtlustele.
6. Rahapesu andmebüroo analüüsifunktsioon hõlmab tegevusanalüüsi, mis keskendub üksikjuhtudele ja konkreetsetele eesmärkidele, ja strateegilist analüüsi, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise suundumusi ja tavasid.

Artikkel 32

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused ja vajaduse korral nende juhid ja töötajad teevad täielikult koostööd viivitamata:
 - a) teavitades omal algatusel rahapesu andmebürood, kui käesoleva direktiiviga hõlmatud asutus või isik teab, kahtlustab või omab alust kahtluseks, et vahendite puhul on tegemist kuritegevusest saadud tuluga või et need on seotud terrorismi rahastamisega, ja sel juhul viivitamata vastates rahapesu andmebüroo täiendava teabe taotlustele;
 - b) esitades rahapesu andmebüroole selle taotluse korral kogu vajaliku teabe kohalduvas õiguses sätestatud korras.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave edastatakse rahapesu andmebüroole selles liikmesriigis, kelle territooriumil teavet edastav asutus või isik asub, ***ning rahapesu andmebüroole liikmesriigis, kus asjaomane üksus on asutatud***. Teabe edastab või edastavad artikli 8 lõikes 4 osutatud korras määratud isik või isikud. [ME 98]

Artikkel 33

1. Erandina artikli 32 lõikest 1 võivad liikmesriigid artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b-ja, d **ja e** nimetatud isikute **ning artiklis 4 nimetatud kutsealade ja ettevõtjate kategooriate** puhul määrata asutuseks, kes saab artikli 32 lõikes 1 osutatud teabe, kutseala isereguleeruva organi.

Igal juhul näevad liikmesriigid ette vahendid ja meetodi, mille abil tagada ametisaladuse hoidmine, konfidentsiaalsus ja eraelu puutumatus. [ME 99]

Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, edastab määratud isereguleeruv organ teabe esimeses lõigus osutatud juhtudel viivitamata ja algsel kujul rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid ei kohalda artikli 32 lõikes 1 sätestatud kohustusi notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajate ega maksunõustajate suhtes ainult rangelt sel määral, mil selline erand on seotud teabega, mida need saavad mõnelt oma kliendilt või mõne oma kliendi kohta, kui nad selgitavad oma kliendi õiguslikku olukorda või kaitsevad või esindavad kõnealust klienti kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas juhul, kui nad annavad kohtumenetluse algatamist või vältimist käsitlevat nõu, olenemata sellest, kas kõnealune teave on saadud enne sellist menetlust, selle ajal või pärast seda.

Artikkel 34

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused ei tee tehinguid, mida nad teavad või kahtlustavad olevat seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega, enne artikli 32 lõike 1 punktis a sätestatud vajalike toimingute tegemist.

Vastavalt riigisisesele õigusele võib anda korralduse jätta tehing tegemata.

2. Kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega ja kui selle tegemata jätmine ei ole võimalik või võib takistada võimalikust rahapesust või terrorismi rahastamisest kasu saajate tabamist, teavitavad asjaomased üksused rahapesu andmebürood kohe pärast tehingut.

Artikkel 35

1. Liikmesriigid tagavad, et kui artiklis 45 osutatud pädevad asutused tuvastavad asjaomaste üksuste juures inspekteerimiste käigus või mõnel muul viisil asjaolusid, mis võivad olla seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega, teatavad nad sellest viivitamata rahapesu andmebüroole.
2. Liikmesriigid tagavad, et õigusnormidega aktsiaturgude, valuutaturgude ja tuletisväärtpaberiturgude üle järelevalvet teostama volitatud järelevalveasutused teavitavad rahapesu andmebürood neile teatavaks saanud asjaoludest, mis võivad olla seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega.

Artikkel 36

Kui asjaomane üksus või selle töötaja või juht edastab heauskselt vastavalt artikli 32 lõikele 1 ja artiklile 33 artiklites 32 ja 33 osutatud teavet, ei käsitleta seda lepinguga või õigus- ja haldusnormidega teabe avalikustamisele kehtestatud piirangute rikkumisena ning asjaomane üksus või selle juht või töötaja ei kannaks selle eest mingit vastutust.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed **tagavad**, et kaitsta ähvarduste või vaenuliku kohtlemise eest **üksikisikud**, sh asjaomase üksuse töötajad **töötajad ja esindajad**, kes teatavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlustest kas üksuse siseselt või rahapesu andmebüroole, **on asjakohaselt kaitstud ähvarduste ja vaenuliku tegevuse, ebasoodsa kohtlemise või kahjulike tagajärgede eest ning eelkõige ebasoodsa või diskrimineeriva kohtlemise eest tööturul. Liikmesriigid tagavad sellistele isikutele tasuta õigusabi ning pakuvad turvalisi suhtluskanaleid isikute jaoks, kes teatavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlustest. Nimetatud sidekanalid tagavad, et teavet edastava isiku isikuandmeid teavad üksnes Euroopa järelevalveasutused ja rahapesu andmebüroo. Liikmesriigid tagavad piisavate tunnistajakaitse programmide olemasolu.** [ME 100]

2. jagu

Avalikustamise keelamine

Artikkel 38

1. Asjaomased üksused ning nende juhid ja töötajad ei avalikusta asjaomasele kliendile ega teistele kolmandatele isikutele asjaolu, et on edastatud teavet vastavalt artiklitele 32 ja 33 või et rahapesuga või terrorismi rahastamisega seoses on või võib olla algatatud uurimine.
2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata teabe edastamisel liikmesriikide pädevatele asutustele, sealhulgas isereguleeruvatele organitele ***ja andmekaitseasutustele***, ega teabe edastamisel õiguskaitse eesmärkidel. **[ME 101]**
3. Lõikes 1 sätestatud keeld ei takista teabe edastamist liikmesriikide või selliste kolmandate riikide asutuste vahel, kes kohaldavad nõudeid, mis on samaväärsed käesolevas direktiivis sätestatud, tingimusel, et kõnealused asutused kuuluvad samasse konsolideerimisgruppi.

4. Lõikes 1 sätestatud keeld ei ole vastuolus teabe edastamisega liikmesriikide või kolmandate riikide, kus kehtivad käesoleva direktiiviga võrdväärased nõuded, artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b nimetatud isikute vahel, kes tegelevad oma kutsealaga, olgu siis töötajatena või mitte, ühes ja samas juriidilises isikus või võrgustikus.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab „võrgustik” ulatuslikumat struktuuri, kuhu isik kuulub ja millel on ühised omanikud ja, juhtkond, *normid, meetodid* või ühine vastavuskontroll. [ME 102]

5. Artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning punkti 3 alapunktides a ja b osutatud üksuste või isikute puhul ei takista käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeld juhtudel, kus on tegemist sama kliendi ja sama tehinguga, milles osaleb kaks või enam asutust või isikut, teabe edastamist asjaomaste asutuste või isikute vahel, kui nad asuvad liikmesriigis või kolmandas riigis, kus kehtivad käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsed nõuded, ja kui nad tegelevad samal kutsealal ning nende suhtes kohaldatakse ametisaladusega ja isikuandmete kaitsega seotud kohustusi.

- 5a. *Käesoleva artikli kohaldamisel peavad käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega samaväärse kolmanda riigi nõuded sisaldama andmekaitse eeskirju. [ME 103]*
6. Kui artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b osutatud isikud püüavad klienti veenda ebaseaduslikust tegevusest hoiduma, ei käsitleta seda avalikustamisena lõike 1 tähenduses.

V PEATÜKK

ANDMETE **KAITSE**, SÄILITAMINE JA STATISTILISED ANDMED [ME 104]

Artikkel 39

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused säilitavad vastavalt siseriiklikule õigusele järgmised dokumendid ja teabe, mida rahapesu andmebürood või muud pädevad asutused saavad kasutada võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks ja uurimiseks:
 - a) kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmete puhul nõutavate tõendite koopiad või viited nõutavatele tõenditele viie aasta jooksul pärast kliendisuhte lõppu ***või pärast juhutehingu kuupäeva***. Kõnealuse ajavahemiku möödumisel isikuandmed kustutatakse, kui ei ole teisiti ette nähtud siseriikliku õigusega, millega tuleks kindlaks määrata, millisel juhul asjaomased üksused võivad andmeid jätkuvalt säilitada või peavad seda tegema. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete jätkuvat säilitamist ainult juhul, kui see on vajalik rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks või uurimiseks ***ja kui andmete säilitamisperioodi pikendamine on põhjendatud igal üksikjuhul eraldi***. ~~Maksimaalne säilitamisperiood pärast ärisuhte lõppu on kümmet aastat~~ ***Säilitamisperioodi saab pikendada maksimaalselt veel viie aasta võrra;***

- b) ärisuhete ja tehingute puhul tõendusmaterjalid ning andmed, mis sisaldavad originaaldokumente või nende koopiaid, mida võib kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt kasutada kohtumenetluste käigus, viie aasta jooksul pärast asjaomaste tehingute tegemist või ärisuhte lõppu, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem. Kõnealuse kinnipidamisperioodi möödumisel isikuandmed kustutatakse, kui ei ole teisiti ette nähtud siseriikliku õigusega, millega tuleks kindlaks määrata, millisel juhul asjaomased üksused võivad andmeid jätkuvalt säilitada või peavad seda tegema. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete jätkuvat säilitamist ainult juhul, kui see on vajalik rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks või uurimiseks **ja kui andmete säilitamisperioodi pikendamine on põhjendatud igal üksikjuhul eraldi**. Maksimaalne säilitamisperiood pärast asjaomaste tehingute tegemist või ärisuhte lõppu (olenevalt sellest, kumb ajavahemik lõpeb varem) on kümme aastat. **Säilitamisperioodi saab pikendada maksimaalselt veel viie aasta võrra.**

2. **Mis tahes säilitatud isikuandmeid ei kasutata ühelgi teisel eesmärgil, kui see, milleks neid on säilitatud, ning mitte mingil juhul ei kasutata neid ärilistel eesmärkidel.**

[ME 105]

Artikkel 39a

- 1. Käesoleva direktiivi raames liikmesriikide poolt töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ sätteid. ESAd poolt töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid. Rahapesuvastastel eesmärkidel kogutavat, töödeldavat ja edastatavat teavet tuleb käsitleda avaliku huvina nimetatud õigusaktide mõistes.*
- 2. Käesolev direktiiv annab aluse töödelda isikuandmeid rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimise eesmärgil. Asjaomased üksused teavitavad uusi kliente enne nendega ärisuhte loomist isikuandmete võimalikust kasutamisest rahapesu ennetamise eesmärgil. Tundlike andmekategooriate töötlemist teostatakse kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.*
- 3. Käesoleva direktiivi alusel kogutud andmeid ei ole lubatud kasutada ärilistel eesmärkidel.*

4. *Mõjutatud isikul, kellele asjaomane üksus või pädev asutus on keeldunud teabe avaldamisest tema isikuandmete töötlemise kohta, on õigus taotleda andmekaitseasutuselt oma isikuandmetele juurdepääsu, nende kontrollimist, parandamist või kustutamist, ning õigus käivitada kohtumenetlus.*
5. *Asjaomase isiku juurdepääs kahtlast tehingut käsitlevale teabele on keelatud. Käesolevas lõikes sätestatud keeld ei hõlma teabe avaldamist andmekaitseasutusele.*
6. *Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid üksuseid ja pädevaid asutusi tunnustama ja järgima andmekaitseasutuste tõhusaid volitusi, mis on sätestatud direktiivis 95/46/EÜ, seoses isikuandmete töötlemise turvalisusega ja nende andmete täpsusega nii oma ametiülesandeid täites kui ka asjaomase isiku kaebuse alusel. [ME 106]*

Artikkel 40

- 1. *Liikmesriikide käsutuses peavad olema riiklikud tsentraliseeritud mehhanismid, mis võimaldavad neil õigeaegselt kindlaks teha, kas füüsilistel või juriidilistel isikutel või nende kontrolli all on liikmesriikide territooriumil finantsasutustes pangakontosid.*
- 1a. *Liikmesriikidel peavad olema ka mehhanismid, mis võimaldavad tagada pädevatele asutustele vahendid varade identifitseerimiseks ilma omanikku eelnevalt teavitamata.*
- 1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomastel üksustel on süsteemid, mis võimaldavad neil vastata täielikult ja kiiresti rahapesu andmebüroo või siseriiklike õigusaktide kohaselt, *kasutades turvalist sidekanalit, ja viisil, mis tagab päringute täieliku salastatuse*, teiste asutuste päringutele selle kohta, kas neil on või on eelnenud viie aasta jooksul olnud ärisuhe teatavate füüsiliste või juriidiliste isikutega ning milline on selle suhte olemus. [ME 107]

Artikkel 40a

Rahapesuvastastel eesmärkidel kogutavat, töödeldavat ja edastatavat teavet tuleb käsitleda avaliku huvi objektina direktiivi 95/46/EÜ mõistes. [ME 108]

Artikkel 41

1. Riikliku riskihinnangu koostamisel artikli 7 kohaselt tagavad liikmesriigid, et nad on võimelised hindama oma rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastaste süsteemide tulemuslikkust, säilitades täpsed statistilised andmed asjaomaste süsteemide tulemuslikkuse kohta.
2. Lõikes 1 osutatud statistilised andmed hõlmavad järgmist:
 - a) andmed, millega mõõdetakse käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate erinevate sektorite suurust ja olulisust, sealhulgas üksuste ja isikute arv ning iga sektori majanduslik tähtsus;

b) andmed, millega mõõdetakse rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase siseriikliku korra teatamis-, uurimis- ja kohtumenetluse etappe, sealhulgas rahapesu andmebüroole teatatud kahtlaste tehingute arv, teatamisega seoses võetud järelmeetmete andmed ning iga-aastased andmed uuritud juhtumite, rahapesus või terrorismi rahastamises süüdistatud ja süüdi mõistetud isikute arvu kohta ning külmutatud, arestitud või konfiskeeritud varade väärtuse (eurodes) kohta;

ba) andmed, milles tuvastatakse täiendavate uurimisteni viivate aruannete arv ja protsent, kus asjaomastele institutsioonidele esitatavas aastaaruandes täpsustatakse nende poolt esitatud aruannete kasulikkus ja järelmeetmed;
[ME 109]

bb) andmed seoses piiriüleste teabetaotluste arvuga, mille rahapesu andmebüroo on esitanud, mille ta on vastu võtnud, millest ta on keeldunud ja millele ta on täielikult või osaliselt vastanud. [ME 110]

3. Liikmesriigid tagavad nende statistiliste aruannete koondülevaate avaldamise ja esitavad komisjonile lõikes 2 osutatud statistilised andmed.

VI PEATÜKK
PÕHIMÕTTED, PROTSEDUURID JA JÄRELEVALVE

1. jagu

Sisekord, koolitus ja tagasiside

Artikkel 42

1. Liikmesriigid näevad ette, et konsolideerimisgruppi kuuluvad asjaomased üksused rakendavad grupiülesed põhimõtted ja protseduurid, sealhulgas andmekaitsepõhimõtted ning põhimõtted ja protseduurid teabe jagamiseks grupis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil. Kõnealuseid põhimõtteid ja protseduure rakendatakse tõhusalt filiaalide ja enamusosalusega tütarettevõtjate tasandil liikmesriikides ja kolmandates riikides.

2. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui asjaomastel üksustel on filiaalid või enamusosalusega tütarettevõtjad kolmandates riikides, kus rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased miinimumnõuded on liikmesriigi vastavatest nõuetest vähem ranged, rakendavad kõnealused kolmandas riigis asuvad filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad liikmesriigi nõudeid, sealhulgas andmekaitseenõudeid, niivõrd kuivõrd kolmanda riigi õigus- ja haldusnormidega on see lubatud.
3. Liikmesriigid ja ESA teatavad üksteisele juhtudest, mil kolmanda riigi õigus ei võimalda võtta lõike 1 kohaseid meetmeid, ja võivad lahenduse leidmiseks astuda koordineeritud samme.
4. Liikmesriigid näevad ette, et kui kolmanda riigi õigus ei võimalda lõike 1 esimeses lõigus osutatud meetmete kohaldamist, võtavad asjaomased üksused täiendavaid meetmeid, et tõhusalt vähendada rahapesu või terrorismi rahastamise riski, ja teavitavad oma päritoluriigi järelevalveasutusi. Kui täiendavad meetmed ei ole piisavad, kaaluvad päritoluriigi pädevad asutused täiendavaid järelevalvemeetmeid, sealhulgas vajaduse korral nõuavad, et finantsgrupp lõpetaks tegevuse vastuvõtvas riigis.

5. ESA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks käesoleva artikli lõikes 4 osutatud täiendavate meetmete laad ning miinimummeetmed, mida artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomased üksused peavad võtma, kui kolmanda riigi õigus ei võimalda käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaste meetmete kohaldamist.

ESA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt ...^{*}. [ME 111]

6. Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu lõikes 5 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.
7. Liikmesriigid tagavad, et teabe jagamine grupisisiselt on lubatud, kui see ei takista võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise uurimist või analüüsi rahapesu andmebüroode või muude pädevate asutuste poolt vastavalt siseriiklikule õigusele.

^{*} Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **18 kuud pärast** käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

8. Liikmesriigid võivad ette näha, et direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 lõikes 3 määratletud e-raha väljastajad ja direktiiviga 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 9 määratletud makseteenuse pakkujad, kes on asutatud nende territooriumil ja kelle peakontor asub teises liikmesriigis või väljapool liitu, määravad nende territooriumil keskse kontaktpunkti, et kontrollida vastavust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastastele eeskirjadele.
9. ESAd töötavad välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega nähakse ette kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks asjaolud, mille korral on asjakohane määrata lõike 8 kohaselt keskne kontaktpunkt, samuti sellise kontaktpunkti ülesanded.

ESAd esitavad kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt ...*.
10. Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu lõikes 9 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 43

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused võtavad meetmeid, mis on proportsionaalsed nende riskide, olemuse ja suurusega, nii et nende asjaomased töötajad on teadlikud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud sätetest, sealhulgas asjakohastest andmekaitsemeetmetest.

Nende meetmete raames osalevad asjaomased töötajad spetsiaalsetes koolitusprogrammides, mille käigus neid õpetatakse ära tundma võimaliku rahapesuga või terrorismi rahastamisega seotud toiminguid ja antakse juhiseid sellistes olukordades tegutsemiseks.

Kui artikli 2 lõike 1 punktis 3 loetletud kategooriatesse kuuluv füüsiline isik tegutseb oma kutsealal juriidilise isiku töötajana, kohaldatakse käesoleva jao kohaseid kohustusi pigem kõnealuse juriidilise isiku kui füüsilise isiku suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomastel üksustel on juurdepääs ajakohastatud teabele, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise tavasid ja kahtlastele tehingutele viitavaid tunnuseid.
3. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest teatamise järel antakse *asjaomastele üksustele* võimaluse korral õigeaegset tagasisidet teatamise tõhususe ning selle tulemusel võetud meetmete kohta. [ME 112]

3a. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused nimetavad ametisse juhatuse liikme(d), kes vastutab (vastutavad) käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide rakendamise eest. [ME 113]

2. jagu

Järelevalve

Artikkel 44

1. Liikmesriigid näevad ette, et seaduslikult tegutsemiseks peavad valuutavahetusasutused ning usaldusfondide või äriühingu teenuste pakkujad olema litsentseeritud või registrisse kantud ning hasartmänguteenuste pakkujatel peab olema tegevusluba.
2. Seoses lõikes 1 osutatud üksustega nõuavad liikmesriigid, et pädevad asutused tagaksid, et selliste üksuste tegelikud juhid või tegelikult kasusaavad omanikud on sobivad ja nõuetele vastavad isikud.
3. Seoses artikli 2 lõike 1-punkti 3-~~alpunktides~~ **punktides** a, b, d-~~ja~~ e **ja g** osutatud asjaomaste üksustega tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused **ja isereguleeruvad organid** võtavad vajalikud meetmed, et takistada **nendes valdkondades süüdimõistatud** kurjategijatel või nende kaasosalistel omada olulist või kontrollivat osalust asjaomases üksuses, olla sellise olulise või kontrolliva osaluse tegelik kasusaaja või asjaomase üksuse juhtivtöötaja. [ME 114]

Artikkel 45

1. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused teostavad tõhusat seiret ja võtavad käesoleva direktiivi nõuete täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid.
2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on piisavad õigused, sealhulgas õigus nõuda igasugust teavet, mis on oluline eeskirjadele vastavuse seire ja kontrolli teostamiseks, ning piisavad rahalised ja tehnilised vahendid ning inimressursid oma ülesannete täitmiseks. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuste asutuste töötajad järgivad kõrgeid kutsealaseid nõudeid, sealhulgas konfidentsiaalsus- ja andmekaitseenõudeid, ning on usaldusväärsed ja asjakohaste oskustega.
3. Krediidi- ja finantseerimisasutuste ning hasartmänguteenuste osutajate puhul on pädevatel ametiasutustel tugevdatud järelevalvevolitused, eelkõige võimalus teostada kohapealset kontrolli. ***Krediidi- ja finantseerimisasutuste järelevalve eest vastutavad pädevad asutused jälgivad saadavate õiguslike nõuannete piisavust eesmärgiga vähendada õiguslikku ja regulatiivset arbitraaži agressiivse maksude planeerimise ja maksudest kõrvalehoidumise korral.*** [ME 115]

4. Liikmesriigid ~~tagavad~~**nõuavad**, et asjaomased üksused, kellel on filiaalid või tütarettevõtjad muudes liikmesriikides, järgivad kõnealuse teise liikmesriigi siseriiklike sätteid, mis on seotud käesoleva direktiiviga. **[ME 116]**
5. Käesoleva direktiivi nõuete tõhusa järelevalve eesmärgil tagavad liikmesriigid, et sellise liikmesriigi pädevad asutused, kus filiaalid või tütarettevõtjad asuvad, teevad koostööd sellise liikmesriigi pädevate asutustega, kus asjaomasel üksusel on peakontor.
6. Liikmesriigid tagavad, et ~~pädevad asutused, kes kohaldavad~~ järelevalve puhul riskipõhist lähenemisviisi **kohaldades pädevad asutused**: **[ME 117]**
- a) selgelt mõistavad nende riigiga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riske;
 - b) omavad kohapeal ja väljaspool juurdepääsu kogu teabele konkreetsete ja rahvusvaheliste riskide kohta, mis on seotud asjaomaste üksuste klientide, toodete ja teenustega ning
 - c) võtavad kohapealse ja väljaspoolse järelevalve sageduse ja intensiivsuse määramisel aluseks asjaomase üksuse riskiprofiili ning riigiga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid.

7. Hinnang, mis kajastab asjaomaste üksuste riskiprofiili rahapesu ja terrorismi rahastamise suhtes, sealhulgas eeskirjade täitmatajätmise riski, vaadatakse läbi korrapäraselt ning asjaomase üksuse juhtimise ja tegevusega seotud oluliste sündmuste ja suundumuste korral.
8. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad arvesse asjaomasele üksusele võimaldatud kaalutlusõigust ja vaatavad asjakohaselt läbi kõnealuse kaalutlusõiguse aluseks oleva riskihinnangu, samuti tema põhimõtete, sisekontrollimeetmete ja protseduuride asjakohasuse ja rakendamise.
9. Artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d osutatud asjaomaste üksuste puhul võivad liikmesriigid lubada, et lõikes 1 nimetatud ülesandeid täidavad isereguleeruvad organid, kui nad vastavad käesoleva artikli lõike 2 sätetele.
10. ESA annab ...* vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste jaoks välja suunised tegurite kohta, mida tuleb kohaldada riskipõhise järelevalve teostamisel. Eriti tuleks arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui asjakohane ja proportsionaalne, tuleks ette näha erimeetmed.

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

3. jagu

Koostöö

I alajagu

Riigisisene koostöö

Artikkel 46

Liikmesriigid tagavad, et poliitikakujundajad, rahapesu andmebüroo, õiguskaitseasutused, järelvalveasutused, *andmekaitseasutused* ja muud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, mis võimaldavad neil riigisiselt teha koostööd ja koordineerida meetmeid seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste põhimõtete ja meetmete väljatöötamisega ja rakendamisega. [ME 118]

II alajagu

Koostöö ESAdega

Artikkel 47

Pädevad asutused esitavad *andmekaitse-eeskirju piiramata* ESA-dele kogu *asjakohase* teabe, mida neil on vaja käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks. [ME 119]

III alajagu

Koostöö rahapesu komisjoni ja andmebüroode vahel

Artikkel 48

Komisjon ~~võib anda~~ **annab** vajalikku abi, et lihtsustada koordineerimist, sealhulgas teabevahetust rahapesu andmebüroode vahel liidu piires. Ta ~~võib~~ **korraldab** korrapäraselt korraldada kohtumisi liikmesriikide rahapesu andmebüroode esindajatega ~~esindajatest~~ koosneva **ELi rahapesu andmebüroode platvormi kohtumisi ja vajaduse korral ELi rahapesu andmebüroode platvormi kohtumisi EBA, EIOPA ja ESMaga. ELi rahapesu andmebüroode platvorm on loodud selleks, et koostada rahapesu andmebüroosid ja aruandvaid üksuseid puudutavaid rakenduslikke suuniseid, et hõlbustada koostööd ja vahetada seisukohti koostööalastes küsimustes rahapesu andmebüroode tegevust – eelkõige rahvusvahelise koostöö ja ühisanalüüsi valdkonnas**–, et jagada teavet suundumuste ja riskitegurite kohta siseturul ning et tagada rahapesu andmebüroode osalemine süsteemi FIU.net haldamises.

[ME 120]

Artikkel 49

Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood teevad omavahel **ja kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega** võimalikult tihedat koostööd, olenemata sellest, kas nad on haldus-, õiguskaitse-, kohtu- või mitme funktsiooniga asutused, **piiramata liidu andmekaitse-eeskirjade kohaldamist**. [ME 121]

Artikkel 50

1. Liikmesriigid tagavad, et **nende** rahapesu andmebürood vahetavad ~~oma algatusel~~ **nii omavahel kui ka kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega automaatselt** või taotluse korral mis tahes teavet, mida rahapesu andmebüroodel võib olla vaja teabe töötlemisel või analüüsimisel või rahapesuga või terrorismi rahastamisega seotud finantstehingute ning füüsiliste või juriidiliste isikute uurimisel. Teabetaotlus sisaldab asjaomaseid asjaolusid, taustteavet, taotluse põhjust ja teavet selle kohta, kuidas taotletavat teavet kavatakse kasutada. [ME 122]

2. Liikmesriigid tagavad, et vastates lõike 1 kohasele ~~liidus asuvalt~~ teiselt rahapesu andmebüroolt saadud teabetaotlusele, kasutab rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, kõiki talle teabe kogumiseks ja analüüsimiseks siseriiklikult antud õigusi. Rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, vastab taotlusele õigel ajal ning taotluse saanud ja esitanud rahapesu andmebürood kasutavad teabevahetuseks võimaluse korral digitaalseid vahendeid. [ME 123]

Eelkõige siis, kui liikmesriigi rahapesu andmebüroo soovib saada täiendavat teavet oma territooriumil tegutsevalt teise liikmesriigi asjaomaselt üksuselt, suunatakse kõnealune nõue selle liikmesriigi rahapesu andmebüroole, kelle territooriumil asjaomane üksus asub. Kõnealune rahapesu andmebüroo edastab taotlused ning vastab viivitamatult ja otse. [ME 124]

3. Rahapesu andmebüroo võib keelduda teabe avaldamisest, mis võiks kaasa tuua taotluse saanud liikmesriigis kriminaalmenetluses toimuva uurimise kahjustamise või erandjuhtudel siis, kui teabe avaldamine oleks selgesti ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku või kõnealuse liikmesriigi õiguspäraste huvidega või ei oleks teabe kogumise eesmärgi seisukohast asjakohane. Iga sellist keeldumist tuleb teavet taotlevale rahapesu andmebüroole asjakohaselt põhjendada.

Artikkel 51

Artiklite 49 ja 50 kohaselt saadud teavet ja dokumente kasutatakse käesoleva direktiivi kohaste rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks. Teabe või dokumentide edastamisel vastavalt artiklitele 49 ja 50 võib edastav rahapesu andmebüroo kehtestada piiranguid ja tingimusi kõnealuse teabe kasutamisele. Vastuvõttev rahapesu andmebüroo peab kõiki kõnealuseid piiranguid ja tingimusi järgima. See ei mõjuta teabe kasutamist kriminaalmenetluses ja vastutusele võtmisel, mis on seotud rahapesu andmebüroo ülesannetega hoida ära, tuvastada ja uurida rahapesu ja terrorismi rahastamist.

Artikkel 52

Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood võtavad kõik vajalikud meetmed, sealhulgas turvameetmed, tagamaks et artiklite 49 ja 50 kohaselt edastatud teave ei ole kättesaadav ühelegi teisele asutusele, ametkonnale ega teenistusele, välja arvatud juhul, kui teavet esitav rahapesu andmebüroo on andnud selleks oma heakskiidu.

Artikkel 53

1. Liikmesriigid ~~julgustavad~~ **nõuavad, et** rahapesu andmebüroosid kasutama ~~andmebüroode~~ **andmebürood kasutaksid endi** vahel kaitstud teabekanaleid ja ~~detsentraliseeritud arvutivõrku FIU.net.~~ [ME 125]
2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks teevad rahapesu andmebürood kaasaegsete tehnoloogiate kasutamisel koostööd **omavahel ja vastavalt volituste ulatusele ka Europoliga**. Kõnealused tehnoloogiad võimaldavad rahapesu andmebüroodel anonüümsel viisil ja isikuandmete täielikku kaitset tagades võrrelda oma andmeid teiste rahapesu andmebüroode andmetega, et teha kindlaks rahapesu andmebüroode huviorbiiti kuuluvad isikud teistes liikmesriikides ning nende isikute tulu ja vahendid. [ME 126]

Artikkel 54

Liikmesriigid tagavad, et ~~julgustavad~~ rahapesu andmebürood teevad **andmebüroosid tegema** koostööd Europoliga seoses piiriülest mõõdet hõlmava **pooleliolevate kohtuasjade** analüüsiga, mis käsitleb vähemalt kahte liikmesriiki. [ME 127]

Artikkel 54a

Komisjon peaks suurendama survet, mida ta avaldab maksuparadiisidele koostöö parandamiseks ja teabe vahetamiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel.

[ME 128]

4. jagu

Karistused

Artikkel 55

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomaseid üksusi saab võtta vastutusele käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest. ***Kõnealused karistused on tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad.*** [ME 129]
2. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust määrata kriminaalkaristusi, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused võivad võtta sobivaid haldusmeetmeid või määrata halduskaristusi juhul, kui asjaomased üksused rikuvad käesoleva direktiivi kohaldamiseks vastu võetud siseriiklike sätteid, ja tagavad kõnealuste sätete järgimise. Sellised meetmed ja karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

3. Kohustuste kohaldamisel juriidiliste isikute suhtes, tagavad liikmesriigid, et karistusi võib kohaldada juhtorgani liikmete või mis tahes muude isikute suhtes, kes siseriikliku õiguse kohaselt vastutavad rikkumise eest.
4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud uurimisvolitused. Karistuste kohaldamise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 56

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse vähemalt juhtudel, kui asjaomastel üksustel on pidevalt puudusi seoses nõuete täitmisega:
 - a) artiklid 9–23 (kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed);
 - b) artiklid 32, 33 ja 34 (teatamine kahtlastest tehingutest);
 - c) artikkel 39 (andmete säilitamine) ning
 - d) artiklid 42 ja 43 (sisekontroll).
2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad halduskaristused ja -meetmed, mida võib kohaldada, vähemalt järgmist:
 - a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja rikkumise laad, *kui see on vajalik ja proportsionaalne pärast juhtumipõhist hindamist*; **[ME 130]**
 - b) korraldus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
 - c) asjaomase isiku puhul, kellel peab olema tegevusluba, tegevusloa tühistamine;

- d) asjaomase üksuse juhtorgani mis tahes vastutava liikme suhtes ajutise keelu kehtestamine täita ülesandeid asutuses;
- e) juriidilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 10 % kõnealuse juriidilise isiku aastasest kogukäibest eelmisel majandusaastal;
- f) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus ...*
[Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] seisuga;
- g) rahaline halduskaristus, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellisest rikkumisest, või kuni kahekordsele kahjule, mis on ära hoitud sellise rikkumise tulemusena, kui kõnealust kasu või kahju on võimalik kindlaks määrata.

Kui juriidiline isik on emaettevõtja tütarettevõtja, on esimese lõigu punkti e kohaldamisel asjakohane aastane kogukäive selline aastane kogukäive, mis tuleneb kõrgeima taseme emaettevõtja eelmise majandusaasta konsolideeritud ~~tütarettevõtja~~ raamatupidamisaruannetest. **[ME 131]**

Artikkel 57

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad põhjendamatult viivitamata mis tahes karistuse või meetme, mis on määratud käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ***kui see on pärast üksikjuhtumi hindamist vajalik ja proportsionaalne***, koos teabega rikkumise liigi ja selle eest vastutatavate isikute kohta, ~~välja arvatud juhul, kui selline avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust.~~ Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, ~~avaldavad~~***võivad*** pädevad asutused ***avaldada*** karistused anonüümselt. [ME 132]

2. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või -meetme liigi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas järgmist:
- a) rikkumise raskus ja kestus;
 - b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
 - c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisund, mida näitab kõnealuse isiku kogukäive või kõnealuse isiku aastasissetulek;
 - d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku teenitud kasumi või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks määrata;
 - e) kolmandate isikute kahju, mis tulenes rikkumisest, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
 - f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
 - g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.

3. *Selleks et tagada nende ühtne kohaldamine ja hoiatav mõju kogu liidus, annab* ESA hiljemalt ...* ~~annavad~~ vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste jaoks välja suunised artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste suhtes kohaldatavate haldusmeetmete ja -karistuste liikide ja rahaliste halduskaristuste suuruse kohta. [ME 133]
4. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid on võimalik võtta vastutusele artikli 56 lõikes 1 osutatud rikkumiste eest, mille pani nende kasuks toime isik, kes tegutses üksinda või juriidilise isiku organi osana ja kellel on juriidilises isikus juhtiv positsioon tulenevalt mis tahes järgmisest:
- a) õigus esindada juriidilist isikut;
 - b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel; või
 - c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **12 kuud pärast** käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

5. Lisaks käesoleva artikli lõikes 4 osutatud juhtudele tagavad liikmesriigid, et juriidilisi isikuid saab vastutusele võtta, kui kõnealuses lõikes osutatud isiku poolne puudulik järelevalve või kontroll võimaldas talle alluval isikul panna juriidilise isiku kasuks toime artikli 56 lõikes 1 osutatud rikkumisi.

Artikkel 58

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, et julgustada pädevatele asutustele teatama käesoleva direktiivi rakendamise siseriiklike sätete rikkumistest.
2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:
- a) rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;
 - b) asutuse nende töötajate asjakohane kaitse, kes teatavad asutuses toimepandud rikkumistest;
 - ba) süüdistatava isiku asjakohane kaitse; [ME 134]**
 - c) selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii isikut, kes teatab rikkumisest, kui ka füüsilist isikut, kes on väidetavalt vastutav rikkumise toimepanemise eest, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega.

3. Liikmesriigid nõuavad, et asjaomastel asutustel on asjakohane kord, mille kohaselt nende töötajad teatavad rikkumistest ettevõttesiseselt konkreetse, sõltumatu ja anonüümse kanali kaudu.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 59

Hiljemalt ...^{*} koostab komisjon aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Hiljemalt ...^{**} *esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raskeid maksuritegusid ja karistusi käsitlevate eeskirjade kohta liikmesriikides, maksuritegude piiriülese tähtsuse ja koordineeritud lähenemisviisi võimaliku vajaduse kohta ELis ning vajaduse korral ka seadusandliku ettepaneku.* [ME 135]

^{*} Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

^{**} *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

Artikkel 60

Direktiivid 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ...*.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt IV lisa vastavustabelile.

Artikkel 61

1. Liikmesriik jõustab käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ...*. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

* Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 62

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 63

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu riskiteguritest, mida asjaomased üksused võtavad artikli 11 lõike 3 kohaselt arvesse, kui nad määravad kindlaks, mil määral rakendatakse kliendi suhtes hoolsusmeetmeid:

- i) ärisuhte või muu sarnase suhte eesmärk;
- ii) kliendi hoiustatavate varade maht või kliendi tehtavate tehingute maht;
- iii) ärisuhte korrapärasus või kestus.

II LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu artiklis 14 osutatud võimaliku väiksema riski teguritest ja tõenditest.

1) Kliendiga seotud riskitegurid:

- a) börsil noteeritud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse avalikustamiskohustusi (börsieeskirjade või õigus- või jõustamisvahendite abil), millega on kehtestatud nõuded, et tagada tegeliku kasusaaja piisav läbipaistvus;
- b) ametiasutused või riigiettevõtted;
- c) kliendid, kes on punkti 3 kohaste väiksema riskiga geograafiliste piirkondade residendid;
- ca) liikmesriikide või kolmandate riikide notarite ja teiste sõltumatutel juriidilistel kutsealadel töötajate poolt hoitavate ühisarvete kasusaavad omanikud, kui nende suhtes kohaldatakse rahvusvahelistele standarditele vastavaid rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemise nõudeid ning nende suhtes teostatakse järelevalvet nende nõuete täitmise üle, ja tingimusel, et kasusaava omaniku isikusamasuse kohta käiv teave on kättesaadav nõude esitamisel ühisarve deponeerijatena tegutsevatele asutustele. [ME 136]*
- cb) asjaomased üksused, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi raames rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse nõuet ja kes on neid nõudeid tõhusalt rakendanud; [ME 137]*

- 2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:
- a) väikse kindlustusmaksega elukindlustuslepingud;
 - b) pensioniskeemide kindlustuslepingud, kui need ei sisalda ennetähtaegse tagasiosstmise valikuõigust ning neid ei saa kasutada tagatisena;
 - c) töötajatele väljateenitud aastate pensioni või muid sarnaseid pensionihüvitisi võimaldav skeem, mille puhul kindlustusmaksed arvatakse palgast maha ning pensioniskeemi tingimused ei võimalda skeemis osaleja huvide ülekandmist;
 - d) finantstooted või -teenused, mis pakuvad asjakohaselt kindlaksmääratud ja piiratud teenuseid teatavatele kliendirühmadele, et suurendada juurdepääsu finantsalase kaasamise eesmärgil;
 - e) tooted, mille puhul rahapesu ja terrorismi rahastamise riski juhitakse muude teguritega nagu raha pealelaadimise piirangud või omandi läbipaistvus (nt teatavat liiki e-raha, nagu on määratletud direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 lõikes 2;
 - ea) *pikaajalised sihtotstarbelised kogumislepingud, mille eesmärk on näiteks pensioni tagamine või ise kasutatava kinnisvara omandamine ja mille puhul toimuvad maksed direktiivi artiklite 11 ja 12 alusel tuvastatud konto kaudu.*
- [ME 138]

- eb) väheväärtuslikud finantstooted, mille tagasimaksmine toimub kliendi nimel oleva pangaarve kaudu; [ME 139]*
- ec) finantstooted, mille eesmärk on materiaalse põhivara finantseerimine liisingulepinguna või madala väärtusega tarbijalaenuna, tingimusel et tehingud teostatakse pangaarvete kaudu. [ME 140]*
- ed) ärisuhted või tehingud, mille puhul ei viibita samas kohas ja isikusamasust on võimalik kontrollida elektrooniliselt; [ME 141]*
- ee) sellised tooted, teenused ja tehingud, mida asjaomaste üksuste liikmesriikide pädevad asutused on hinnanud väheriskantseks. [ME 142]*

3) Geograafilised riskitegurid:

- a) ~~teised~~ liikmesriigid; [ME 143]
- b) kolmandad riigid, ~~kellel~~ *kelle puhul usaldusväärsed allikad (nt FATFi avalikud teadaanded, vastastikuse hindamise või üksikasjaliku hindamise aruanded või avaldatud järeldaruanded) on tuvastanud, et neil* on rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased tõhusad süsteemid; [ME 144]
- c) kolmandad riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korruptsiooni või muu kuritegevuse tase madal;
- d) kolmandad riigid, kelle suhtes kohaldatakse rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid nõudeid, mis on kooskõlas FATFi soovitustega, ja kes on tõhusalt kõnealused nõuded rakendanud ning kelle üle teostatakse tõhusat järelevalvet või seiret vastavalt kõnealuste soovitustega, et tagada vastavus kõnealustele nõuetele;
- da) jurisdiktsioon, mille puhul komisjon on tuvastanud käesolevas direktiivis sätestatuga võrdväärseid rahapesuvastased meetmed ning liidu muud seonduvad eeskirjad ja määrused. [ME 145]*

III LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu artikli 16 lõikes 3 osutatud võimaliku suurema riski teguritest ja tõenditest.

1) Kliendiga seotud riskitegurid:

- a) ärisuhe toimib ebatavalistel asjaoludel;
- b) kliendid, kes on punktis 3 loetletud riikide residendid;
- c) juriidilised isikud või õiguslikud üksused, kes on personaalse varahalduse skeemid;
- d) äriühingud, kellel on aktsionäride esindajad või esitajaaktsiad;
- e) suuri sularahakoguseid käitlevad ettevõtjad;
- f) äriühingu omandistruktuur näib äriühingu äritegevust silmas pidades ebatavaline või liiga keeruline.

2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:

- a) privaatpangandus;
- b) tooted või tehingud, mis *mis võimaldavad või* mis võivad soodustada anonüümsust; [ME 146]
- c) ärisuhe või tehingud, mille puhul ei viibita samas kohas *ja millel puuduvad kindlad kaitsemeetmed, nt elektroonilised allkirjad*; [ME 147]
- d) tundmatutelt või mitteseotud kolmandatelt isikutelt saadud maksed;
- e) ~~uued tooted ja uued äritavad, sealhulgas uus edastamismehhanism, ning uute või arenevate tehnoloogiate kasutamine nii uute kui ka olemasolevate toodete puhul.~~ [ME 148]

3) Geograafilised riskitegurid:

- a) riigid, kellel usaldusväärsete allikate (nt FATFi avalikud teadaanded, vastastikuse hindamise või üksikasjaliku hindamise aruanded või avaldatud järelaruanded) kohaselt ei ole rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast tõhusat süsteemi;
- b) riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korruptsiooni või muu kuritegevuse tase märkimisväärne;
- c) riigid, kelle suhtes on kehtestatud sanktsioonid, embargo või sarnased meetmed, näiteks *liidu või* ÜRO poolt; **[ME 149]**
- d) riigid, kes rahastavad või toetavad terrorismi või kelle territooriumil tegutsevad kindlaks määratud terroristlikud organisatsioonid.

IIIa lisa

Alljärgnevad on näited tugevdatud hoolsusmeetmete tüüpidest, mida liikmesriigid peaksid miinimumina rakendama artikli 16 kohaldamiseks:

- hankida täiendavat teavet kliendi kohta (nt amet, varade maht, avalikes andmebaasides ja internetis saadaolev teave jne) ning ajakohastada tihedamini kliendi ja kasusaava omaniku tuvastamist võimaldavaid andmeid;*
- hankida täiendavat teavet ärisuhte kavandatava olemuse kohta;*
- hankida teavet kliendi vahendite allika või jõukuse allika kohta;*
- hankida teavet kavandatud või sooritatud tehingute põhjuste kohta;*
- hankida kõrgema juhtkonna heakskiit ärisuhte loomiseks või jätkamiseks;*
- teostada tugevdatud järelevalvet ärisuhte üle, kohaldatud kontrollide arvu ja ajastuse parandamise teel, ning valida välja tehingute mustrid, mis vajavad täiendavat uurimist;*
- nõuda esimese makse sooritamist kliendi nimel avatud konto kaudu pangas, mis on allutatud samaväärsetele kliendikontrolli standarditele. [ME 150]*

IV LISA

Artiklis 60 osutatud vastavustabel

Direktiiv 2005/60/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
	Artiklid 6 kuni 8
Artikkel 6	Artikkel 9
Artikkel 7	Artikkel 10
Artikkel 8	Artikkel 11
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikli 10 lõige 1	Artikli 10 punkt d
Artikli 10 lõige 2	-
Artikkel 11	Artiklid 13, 14 ja 15
Artikkel 12	-
Artikkel 13	Artiklid 16 kuni 23
Artikkel 14	Artikkel 24
Artikkel 15	-

Artikkel 16	Artikkel 25
Artikkel 17	-
Artikkel 18	Artikkel 26
	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 28
	Artikkel 29
	Artikkel 30
Artikkel 20	-
Artikkel 21	Artikkel 31
Artikkel 22	Artikkel 32
Artikkel 23	Artikkel 33
Artikkel 24	Artikkel 34
Artikkel 25	Artikkel 35
Artikkel 26	Artikkel 36
Artikkel 27	Artikkel 37
Artikkel 28	Artikkel 38
Artikkel 29	-
Artikkel 30	Artikkel 39
Artikkel 31	Artikkel 42
Artikkel 32	Artikkel 40

Artikkel 33	Artikkel 41
Artikkel 34	Artikkel 42
Artikkel 35	Artikkel 43
Artikkel 36	Artikkel 44
Artikkel 37	Artikkel 45
	Artikkel 46
Artikkel 37a	Artikkel 47
Artikkel 38	Artikkel 48
	Artiklid 49 kuni 54
Artikkel 39	Artiklid 55 kuni 58
Artikkel 40	-
Artikkel 41	-
Artikkel 41a	-
Artikkel 41b	-
Artikkel 42	Artikkel 59
Artikkel 43	-
Artikkel 44	Artikkel 60
Artikkel 45	Artikkel 61
Artikkel 46	Artikkel 62
Artikkel 47	Artikkel 63

Direktiiv 2006/70/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	-
Artikli 2 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 3 punkti 7 alapunktid d, e ja f
Artikli 2 lõige 4	-
Artikkel 3	-
Artikkel 4	Artikli 2 lõiked 2 kuni 8
Artikkel 5	-
Artikkel 6	-
Artikkel 7	-